

'KELEIVIS'
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Leidžia J. G. Geguzis & Co.

Prenumerata metams:
Amerikoje \$1.50
Kanadoj ir užrubežiuose \$2.00

Prenumerata pusei metų:
Kanadoj ir užrubežiuose \$1.25
Amerikoje 90c

Apgrasinių kainos klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Geguzis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 500,000 in the United States.

The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 3

Telephone:
So. Boston, 506

SO. BOSTON, MASS., 17 SAUSIO-JANUARY, 1917 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston, 506

Metas XIII.

Dvi milžiniškos amunicijos dirbtuvės New Jersey valstijoje išleikė į padanges.

Eksplozija girdėjosi 100 mylių aplinkui; New Yorko valstijoje, ant Long Island, išbirėjo daug langų. Visa amunicija buvo užsakyta sąjungininkams ir buvo jau gatava siuntimui. Sakoma, kad eksploziją surengė Amerikos vokiečiai. Karės lauke šioje savaitėje nieko naujo nebuvo. Teutonai baigia užimt Rumuniją ir artinasi prie Rusijos rubežiaus. Pradetasai rusų ofensyvas Rygos apilinkėje nenusisekė. Vokiečiai skundžiasi, kad lenkai nenori rašyti kariumenėn.

Baisi amunicijos fabri- kų eksplozija.

Pereitos savaitės pabaigoj Amerikoje, New Jersey valstijoje, nušluota nuo žemės paviršiaus dvi didelės amunicijos fabrikos.

Ketverge po pietų išlėkė į padanges Canadian Car & Foundry Co. fabrika Kinsland, N. J., kur dirbo 3,000 darbininkų. Kilus gaisrui ir prasidėjus visai eilei sprogdimų, kaip iš dirbtuvės taip ir iš artiesnių namų žmonės pradėjo bėgti kur jų kojos nešė. Daug namų liko nušluota nuo žemės veido. Gėsinimas buvo visai negalimas, nes pradėjus šoviniams sprogti niekas nedrįso prieiti artyn, kadangi šrapnelės švilpė aplinkui kaip karės lauke. Sakoma, kad daug žmonių buvo užmušta, bet kadangi griuvėsiai da neatkasti, tai tikrų žinių apie tai nėra. Vienas darbininkas, Franas Laslaskis, buvo išmestas eksplozijos per langą ir nupuolė net į Passaic upę. Šimtai darbininkų, kurie gaisrui pasirodžius išbėgo į pievas, pradėjus amunicijai šaudyti buvo priversti susiti iki karklo upėn ir išstovėjo šaltam vandenyje kelias valandas. Sakoma, kad šioj fabrikoj išviso sprogo 15,000 tonų dinamito. Eksplozija busianti dideliu smūgiu Rusijai, nes caro valdžiai čia buvo daromos 3-jų ir 6-šių colių šrapnelės, kurių buvo užsakyta už \$100,000,000 ir užsakymas buvo jau baigiamas.

Nespėjo žmonės po šitos katastrofos atsipeikėti, kaip ant rytojaus, 12 sausio išlėkė kita tokia pat eksplozija. Haskel miestelyje, toje pat New Jersey valstijoje, išlėkė į padanges Du Pont parako dirbtuvė. Kadangi eksplozija atsitiko vakare, tai žmonių neužmušta nei vienas, tik 12 ypatų lengvai sužeista toliau nuo fabrikos.

Šioj dirbtuvėj buvo dirbama vien tik parakas. Šiuo kartu visas parakas buvo padarytas sąjungininkų kulkasvaidžiams ir buvo jau gatavas siuntimui. Į 10 minutų įvyko 9 eksplozijos ir tonas paskui tono su baisiausiu trenksmu išlėkė liepsnuojančiais debesiais į padanges.

Trenksmas buvo toks baisus, kad už 100 mylių aplinkui buvo jaučiama žemės sudrebėjimas. Ant Long Islando, New Yorko valstijoje, nuo oro spaudimo išbirėjo daug langų. Eksplozija girdėjosi net vakarinėj Massachusetts dalyje.

Gedimino ainis valdys Rusiją.

Šiomis dienomis telegramos pranešė, kad Rusijos ministerių pirmininkas Trepovas atsistatydino nuo vietos. Kartu su juo rezignavo ir ministeris Ignatjevas.

Trepovo vieton ministerių pirmininku liko paskirtas senatorius ir valstybės tarybos narys kunigaikštis Galicinas.

"Boston Evening Transcript" sako, kad Galicinų giminė yra labai didelė ir paeina nuo didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino. Jei tas tiesa, tai patriotai gali pasididžiuoti, kad Gedimino ainis valdys Rusiją.

Šis Galicinas yra gimęs Prusuose, Wiesbadene, 56 metai atgal, bet vedęs rusų kunigaikštutę Olgą Semionovną ir visai jau sumaskolėjęs.

LAIKRAŠČIAI KELIA SA- VO PRENUMERATŲ KAINAS.

Popieros brangumas, ypač sąvairtašcius ir mėnesinius žurnalus pastatė sunkiausiai padėjime. Didieji dienraščiai, kurie priguli prie popieros fabrikų trasto, gauna popierą kuone senovės kaina, bet magazinai, kad toliau ejs, priversti buvo pakelti savo kainas. Nuo Naujų Metų pranešamos kainos pakilo už šiuos magazinus: "Metropolitan" is \$1.50, ant \$2.00; "Vogue" is \$4.00, \$5.00; McClure is \$1.00, ant \$1.50; "Country Life" is \$4.00, ant \$5.00; "Cosmopolitan" is \$1.65, ant \$2.60; "Nautilus" is \$1.10, ant \$1.60; "Hearst's Magazine" is \$1.65 ant \$2.20; "Photoplay" is \$1.00, ant \$1.20; "Journal of Education" is \$1.75, ant \$1.85; "Outlook" is \$2.75, ant \$3.00.

Čia paminėti tik mėnesiniai raštai, bet prenumeratos pakilo taipgi ir savaitraščiai. Mat stambieji didlapiai nori sunaikinti geresnius laikraščius ir periodinius raštus, kad visuomenė penėjus vien tuščia didlapių sensacija, iš kurios skaitytojas sau jokios dvasinės naudos negali turėti.

ŠTIURGO UŽMUŠEJAS NORĖJO NUSIŽUDYTI.

Savo laiku buvo jau rašoma, kad Austrijos socialistų laikraščio redaktorius Dr. Friedrich Adler nušovė ministerių pirmininką Štiurgką. Dabar telegramos praneša, buk Adleras kalėjime kesinosi atimti sau gyvastį.

DIDELI POTVINIAI VOKIETIJOJ.

Delei staiga upių pakilimo Vokietijoje ir Olandijoje pasidarė dideli potviniai. Olandų laikraščiai praneša, kad Limburgo provincijoje vanduo apsemė daug kaimų ir miestų.

Ypač dideli potviniai esą Saksonijoje. Austrijos pasienyje. Miestas Glauchore prie Muldės upės esąs visas po vandeniu. Ant Elzo upės laivės su tukstančiais tonų anglies likos sudaužytos išėjusio vandens. Ant Reino upės Kelno (Cologne) apilinkėj paliovė vaikščioję laivai. Bonno miestui grėsia pavojus, o Diringhauzenas, netoli Kelno, esąs jau užlietas ir nuo pasaulio visai atskirtas.

RASPUTINO UŽMUŠE- JAI PALIUOSUOTI.

"New York Times" korespondentas telegrafuoja iš Petrogrado, kad "pasitustiojo minyko" Rasputino užmušėjai esą paliuosuoti, nes jie jį nudėjė "savo gyvastį gindami." Jis buvo nušautas laike vakarienes, kurioje dalyvavo išviso tik šeši žmonės, tų tarpe ir vienas caro giminaitis. Manoma, kad vakarienė tam ir buvo surušta, kad nudėjus arkliavagi-muziką Rasputiną, kuris turėjo ant caro šeimynos tokią įtekme, kad be jo patarimo caras nieko nedarydavo. Sakoma, kad Rasputinas net ministerius nuskirdavo ir prašalindavo.

Kadangi jo užmušime dalyvavo caro giminės, tai, su prantama, apkaltinti užmušėjų negalima. Padaryta taip, kad ne jie ant Rasputino užpuolė, bet Rasputinas ant jų. Užpuolėji turėjo gintis, todėl jie ir nekalti.

NEAPRUBEŽIUOTA PASKOLA.

Anglijos parlamentas nutarė traukti neapbrėžiotą paskolą namiej, tai yra skolinti pinigų taip ilgai, kaip ilgai žmonės skolins, ir skolint taip daug, kaip daug žmonės duos. Prie tos paskolos valdžia jau rengiasi. Tuo tikslu yra spausdinama 20,000,000 įvairių atšaukimų į žmones. Vien tik popiera tiems atšaukimams lėšuos \$75,000 ir svers apie 300 tonų.

RUSŲ OFENSYVAS NĖNUSISEKĖ.

Rusų ofensyvas, kurį jie buvo pradėję Rygos apilinkėj, nenusisekė. Vokiečiai juos tuojaus sulaukė.

HINDENBURGAS MIRŠTA.

Londone gauta žinių, kad vokiečių karvedys Hindenburgas sunkiai apsirgo.

Lenkai nesiskubina su pagalba vokiečiams.

Laisvos Lenkijos reikalas nekaip stovi. Vokiečiai jau pradeda eimanuoti, kad lenkai nesirašo kariumenėn. Žmonės visai nesą to užsi-degimo, kokio tikėtasi apskelbiant neprigulmingąją Lenkiją. Tulas laikas atgal buvo paskelbta, kad apie Kaledas susirinks jau pirmu syk lenkų valstybės taryba. Bet iš Varšavos dabar pranešama, kad šita taryba ir šiandien da nesuorganizuota, nors didžiausios klūtys, kurios tą darbą stabdžiusios, esančios jau apgalėtos. Šiton tarybon įneisą tokie žymūs aristokratai, kaip kunigaikštis Čartoryskis, kunigaikštis Radzvilas, grovas Ronikeras ir kiti.

Vokiečiai nori kuogrečiausia suorganizuoti lenkų valdžią ir paskirti Lenkijai karalių, manydami, kad tuomet lenkai pradės daugiau rašyti kariumenėn.

FRANCUZAI RAMINA ŠVEICARIJĄ.

Šveicarijos pasieniu pastaruoju laiku prasidėjo francuzų kariumenės judėjimas. Francuzų valdžia todėl pranešė jungtinei Šveicarijos tarybai, kad šveicarai nepamyslyt, jog tas judėjimas eina prieš Šveicariją. Tai esąs tik periodinis pakeitimas kareivių karės fronte. Francuzai neprasižengė prieš šveicarų neutralumą ir neprasižengs.

Šveicarijos valdžia šituo francuzų paaiškinimu likusi labai patenkinta.

VENGRIJOS KARALIUS DOVANOJO PASMERK- TIEMS GYVASTI.

Vainikuojant Vengrijoj naują Austro-Vengrijos karalių, buvo paskelbta kaikiuriems prasikaltėliams amnestija, ačiū kuriai, likos paliuosuoti nuo mirties bausmės 4 čekai, kurie buvo paskirti miriot už valstybės išdavimą. Jie vadinasi: d-ras K. Kramarz, čekų atstovas parlamente, kuris stojo už susivienijimą čekų su rusais; d-ras Aloysius Rosin, V. Cervinke ir J. Zamasol. Mirties bausmė jiems pakeista kalėjimu nuo 15 iki 6 metų.

MIRĖ BELGŲ KARĖS VADAS.

Generolas Maksimilijonas Wilemans, belgų generalio štabo viršininkas, mirė šiomis dienomis nuo plaučių uždegimo, kurį jis gavo apkasuose.

Juodašimčiai prakeikė Puriškevičių.

Atėjusi dabar, "Naujoji Lietuva" praneša labai įdomių žinių apie dums posedžių atidarymą. Pirmas posedis buvęs labai triukšmingas. Kada ministerių pirmininkas Trepovas įlipo tribunon kalbėti, darbiečiai ir s-dem. pradėjo šaukti: "Šalin jį, šalin!" belsties — padarė taip vadinamąją, obstrukciją. Už tai obstrukciją kėlusieji buvo prašalinti 8 posedžiams. Prašalinta šie atstovai: Čheidze, Kerenskis, Dziubinskis, Keinys, Skobelevas, Chaustovas, Čehenkelis ir Suchanovas (šis net 10 posedžių).

Šitą triukšmą kairieji sukėlė dėlto, kad dums santikiai su valdžia buvo jau aiškiai nustatyti — Jus arba mes, t. y. dabartinė valdžia turi viešpatauti, arba duma, o bendras darbas žmonių atstovams su valdžia negalimas. Šitos pozicijos laikydamiesi, kairieji atstovai ir pakėlė protestą, kada dujose pasirodė budelis Trepovas.

Prašalinus kairiuosius, Trepovas perskaitė valdžios deklaraciją. Nauja jis nieko nepasakė. Kalbėjo taip, kaip ir jo pirmtakunai.

Paskui kalbėjo Puriškevičius. Jis pasisakė tebesąs tas pats dešinysai, bet nelaiškes ir nelaiškas garbinga žiūrėti valdžiai į akis. Jis matęs daug valdžios šunybių ir negalys jų užtylėti, nes šiuo metu tyli, kaip jis sako, yra didžiausia nuodėmė. Puriškevičius labiausia užsipuolė vidaus reikalų ministerį. Jis smarkiai protestavo prieš tai, kad neleidžiama Dums kalbų spausdinti. Tai, sako, yra nuodėmė. Smerkė jis cenzūrą, kuri išbraukia ne karę liečiančias žinias, bet tai, kas nemalonu būtų skaityti tam ar kitam ministeriui. Kaltino Protopovą, kam jis nori leisti laikraštį vokiečių reikalams ginti, kam nekovoja su tais, kurie kare nori pasipelninti. Puriškevičius priminė, kad Francuzuose už didelį kainų pakėlimą tuoj buvo nubautas žymiausias pramonininkas, o pas mus, sako, visados kalti paprasti žmonės.

Ministeriai mainosi kuone kasdien, valdžia neturi bendro pleno, kiekvienas ministeris savaip dirba, varžosi viens su kitu, pav., kad ir ukio ministeris su vidaus reikalų ministeriu dėl to, katram rūpinties maisto klausimu. o tuo tarpu šalis badauja kaip badavusi.

Šita Puriškevičiaus pozicija baisiai nenatiko juodašimčiams. Todėl jų Centro

Komitetas nutarė Puriške- vičių prakeikti, o Markovui II išreikšė padėką už drąsų juodašimčių gynimą.

Puriškevičius išėjo iš dešinųjų frakcijos. Jis norėjo, kad frakcija leistų jam kalbėti frakcijos vardu, bet frakcija nesutiko ir pavedė frakcijos vardu kalbėti Markovui. Tada Puriškevičius pranešė, kad jis išeina iš frakcijos.

Jeigu jau Puriškevičius susiprato, tai galima numanyti, kas ten dedasi.

VOKIEČIAI RENGIA SI PRIE KOVOS ANT JURIJŲ.

Korespondentai iš Vokietijos praneša, kad dabar Vokietijoje daromi milžiniški prisirengimai prie kovos ant jurijų. Vokietija esanti pasiryžus sunaikinti Anglijos galybę ant vandens ir atskirti ją nuo kitų sąjungininkų. Tuo tikslu dieną ir naktį Vokietijos dokuose esą statomi nauji submarinai, minininkai ir naikintoriai. Visas Vokietijos pajūris esąs paverstas į vieną ištisą tvirtovę, nustatytas didžiausiomis kanuolėmis ir užtvertas minomis, kad jokia priešgo galybė negalėtų prisitarti.

DIDELE SOC IALISTŲ DEMONSTRACIJA.

Buenos Aires mieste (Argentinoj) 11 sausio vietos socialistai surengė didelę demonstraciją protestui prieš įvedimą priverstino kariumenėj tarnavimo (conscription). Milžiniškoji žmonių minia traukė gatvėmis priešai kariumenės kazarmes, nešdami vėliavas su užrašais: "Šalin armiją. Mes pasmerkiame vergiją!" "Daugelyje vietų kalbėtojai laikė gatvėse prakalbas, kritikuodami valdžią už priėmimą priverstino kareiviavimą įstatymo.

MES GRAIKIJOS KARA- LIŲ NUO SOSTO.

Sakoma, kad sąjungininkų konferencija Romoj nutarė numesti nuo Graikijos sosto kaizerio švogeri, o jo vieton paskirti Italijos karaliaus giminaitį.

VOKIEČIAI MOKINA DAR 2,000,000 TURKŲ.

Jei tikėti telegramoms, tai Turkijoje vokiečiai dabar mokina 2,000,000 naujokų. Šita nauja turkų armija busianti panaudota prieš sąjungininkus Balkanuose.

NAUJAS OFENSYVAS.

Vėliausios telegramos praneša, kad Balkanuose sąjungininkai ruošiasi prie didelio ofensyvo.

Lietuvių Dienoj Bostone surinkta \$10,280.

Praėjusį panedėlį buvo Bostono Lietuvių Dienos Komiteto susirinkimas. "Keleivio" redaktorių pridavė da \$300, kuriuos paaukavo Rymo-katalikų šv. Kazimiero draugija. Finansų sekretorius pranešė, kad pinigų bus suplaukę išviso \$10,280. Iš tos sumos \$7,800 išsiusta jau Raudonajam Kryžiui. Iš kitų raportų paaiškėjo, kad kun. Bartuška su Lopeta buvo nuvažiavę į Raudonajį Kryžių ir "Centralinio Komiteto" var du užprotestavo prieš siuntimą pinigų tai 12-kai žmonių, kuriuos buvo nurodęs Bostono Lietuvių Dienos Komitetas, o vietoj to patarė siųsti pinigus dviejų kleikalų vardais, butent kun. Dogelio ir Smetonos. Susirinkime kilo bausis pasipiktinimas ir įtūžimas dėl šio "Centralinio Komiteto" politikierių elgimosi. Nutarta tuojaus kreipties į Raudonajį Kryžių, reikalaujant autentiškų dokumentų, ir jei tik pasirodys, kad ištikrųjų vilkesbariškiečiai politikieriai taip pasielgė (mat, kaip kurie da nenori tam tikėti), tai kategoriškai pareikalauti, kad Raudonas Kryžius laikytųsi bostoniečių nurodymo, ir siųstų pinigų tų 12-kos žmonių vardais, kurie jau buvo nurodyti; o jei Raudonas Kryžius nenorėtų jiems siųsti, tai kad grąžintų visus pinigus atgal.

Ant galo pakelta klausimas, ar susidaręs Lietuvių Dienai visų srovių Bostono Komitetas turi veikti ir toliau, ar pabaigęs Lietuvių Dienos reikalus turi išsiskirstyti. Kilo karšti ginčai. Pradėta nurodinti, kad kun. Kemėsis ardo srovių vienybę. Kaltino jį daugiausia tautininkai, nors davė jam vėjo socialistai ir kaip kurie katalikai. Kluiavo taipgi ir p. Karosui, antrajam "Darbininko" redaktoriui, kuris yra komiteto pirčia. Čia reikia tik išristi "Keleivio" redaktorių Michelsonas. Jis nurodė, kad karščiutis ir kaltinti vieną ar kitą pusę čia visai nereikia. Čia reikia tik išristi klausimas: ar reikalinga ir ar galima lokale srovių vienybė? Ir jis prirodė, kad tokia vienybė visai negalima, nes ji reikalauja išizdėti musų nacianalių fondų, o to nei vieni iš mus nenorės padaryti. Vienybė būtų galima ir reikalinga tiktai tuomet, jeigu būtų susivieniję visi musų fondai. Visi su tuo sutiko ir tuomi susirinkimas pasibaigė.

Peržvalga.

YČAS GIRIA MASKOLIJA.

Šiomis dienomis Amerikos dienraščiai išspausdino žinią apie tai, ką Yčas Anglijoje (turbūt grįždamas iš Amerikos) papasakojo apie Lietuvos reikalavimus. Su-lyg Associated Press, Yčas tarp kita ko pasakęs:

"Kaip lenkai, taip ir lietu- viai turi savo viltį ir pagei- davimą, ir aš su savo drau- gais dume jau užtikrinu Lietuvos pilną politiška auto- nomiją. Tai yra tokia pat kaip Kanados savivaldybė, su Lietuvos ministerija ir parlamentu, su Lietuvos at- stovais Rusijos dume ir su caro skiriamu Lietuvos val- dytoju.

"Beto, yra da ir neoficialių Lietuvos viltų, ypač tarp Amerikos lietuvių; jis siekia daug toliau ir plačiau.

"Amerikoje aš radau didelį judėjimą už visišką Lietuvos nepriklausomybę ir sutvėrimą Lietuviškai-Latviškos repu- blikos. Musų prigimta spauda Amerikoje tvirtai stovi už nepriklausomybę. Jie žiūri į tal- kininkus kaip į užtikrinimą jos karės pasekmėje, ma- nydami kad Anglija stoji ka- ren apginimui mažųjų tautų. Šitos viltys, žinoma, yra neo- ficinės ateities viltys ir visa, ką aš galiu oficialiai pasa- kyti, tai kad pilna autono- mi- ja ir Lietuvos savivaldybės principu yra priimta vado- vaujančių autoritetų Dumo- je".

Vadinas, Yčas skirsto lie- tuvių nuomones į "oficia- les" ir "neoficiales". Jo nuo- monė — tai "oficialė" Lie- tuvos nuomonė ir ji reikia žiūrėti, kaip į tikrąjį Lie- tuvos reikalavimą. Išties- gi, tai ir Yčo nuomonė ne- gali būti oficialė, nes oficia- lės Lietuvos visai nėra. Si- tokiam atsitikime galima būtų remtis tik ant žmo- nių didžiūmos. Bet kokios Lietuvos nori lietuvių di- džiuma, Yčas to negali žino- ti, nes su Lietuva jisai ne- turi jokių ryšių, o jei ir tu- rėtų, tai prie dabartinių ap- linkybių žmonių nuomone sunku būtų patirti. Jeigu remtis amerikiečiais lie- tuviais, kurių nuomonę leng- vai galima patirti iš spau- dos, tai didžiūma jų bus už nepriklausomą Lietuvą.

Taigi Yčas truputį per- daug apie save mano, jeigu savo nuomonę jisai skaito "oficialė" Lietuvos nuo- mone. Tai lygiai, kaip tas francūzų karalius, kuris pa- sakė: šalis — tai aš. To- liaus Yčas savo pasakelbė- me su anglų reporteriais iš- garbina Maskoliją, kad jis suteiks lietuviams daug laisvės, pagerino politiską Lietuvos padėjimą ir išreiš- kia viltį, kad —

"kuomet pareis viskas į normalį padėjimą tai valdžia, beabejonės, patvirtins auto- nomiją taip kaip principu yra sutikusi duma."

Šitomis Yčo overtiuomis pasipiktino net "Ateitis", kuri paminėjus jo kalbą sa- ko:

"Mes norėtume manyti, kad čia korespondentas visiškai perkeipė p. M. Yčo min- ti, nes Dumas atstovas neturi teisės ir negali tokių neteis- bių skelbti. Toksai dalykų stovio perstatymas gali kaip- tik pakenkti Lietuvos laisvės reikalui, nes pavyzdžiui, nepa- tyrę anglai ištikrų gali pa- manyti, kad rusų valdžia lie- tuviams viso gero velija, ir jeigu jau patsai lietuvių at- stovas skelbia, kad 'be abejo- nės' rusų valdžia suteiks Lietuvai autonomiją, tai rei- kia tą klausimą ir palikti pil- nai talkininkės nuofurui..."

O kad rusų valdžia nema- no suteikti Lietuvai laisvės, tai liudija kad ir šitas fak- tas:

"Kaip žinoma, Dr. J. Biels- kis ir kun. J. Žilinskas tos ta- rybos vardu sausio 2 ir 3 d. prezidentui Wilsonui, popie- žiaus atstovui ir ambasado- riams mėgino išteikti deklara- ciją, kur reikalaujama Lietu- vai pilnos nepriklausomybės. Visi minėti asmenys deklara- ciją priėmė ir visų valstybių — net ir japonų ambasadoriai — pridėjo tą deklaraciją pa- siųsti savo valdžioms. Bet štai — Rusijos ambasadorius Bachmetjevas demonstraty- viškai atsisakė deklaraciją priimti ir A. L. Tarybos pa- siuntinius išvadino maišti- ninkais. Štai rusų valdžios oficialio atstovo atsakymas į p. M. Yčo išreiktą ir 'be abejonės' — viltį!"

Beto, Yčas meluoja sve- timtaučių spaudai ir tame, buk jis "su savo draugais dume" jau "užtikrinęs Lie- tuvai pilną politiską autono- miją." "Naujoji Lietuva" jau nesųkį rašė, kad paduo- tas kadetų frakcijai Yčo su- manymas apie Lietuvos autono- mi- ją iki šiol da nebu- vo pajudintas. Tuo tar- pu gi ministeriai ir kiti val- džios šulai apie Lietuvos paliuosavimą nę girdėt ne- nori. O juodašimčiai, ku- rie valdo visą dumą, nesai- na da reikalavo visas pak- raščių tautas, taigi ir Lie- tuva, surusinti. Ir viso to aktyvaizdoje Yčas drista skelbti, kad Rusija jau vis- ką Lietuvai yra padarius ir autono- mi- ją užtikrino, tik jos, sąjungininkai, paves- kit Lietuvą į Rusijos ran- kas. Tikrai 'kaziono' žmo- gaus kalbą.

KĄ SAKO "LAISVĖ" APIE "KOVĄ."

Iš visų socialistiškų laik- raščių, tarp "Kovos" ir "Laisvės" iki šiol, palygina- mai, buvo da neprasčiausi santikiai. Kuomet "Kova" siundė sąjungiačius ant "Keleivio", kuomet ji nuola- tos kabinejasi prie "Naujie- nų", tai "Laisvė", anot "Naujienų", mėgino tik tai- kintojos rolę lošti. Bet nu- sibodo jai toji rolė ir vienam paskutiniųjų savo numerį ji rašo:

"Nenoriai mes imame plu- ksmą į ranką, bet imti tu- rime. Mes turime pasakyti kartų teisybės žodį to laik- raščiui, prie kurio "Laisvė" gana arti stovėjo ir stovi. Turime omenyje musų draugę 'Kovą'.

"Nėra to 'Kovos' nume- rio (ir juo toliau, tuo dau- giau) kur šiokiu ar tokiu bu- du nebutų užkabinejama 'Naujienos', 'Keleivis', o dabar jau ir 'Laisvė'. Ypa- tingai smarkūs ginčiai prasidėjo prieš ir po lietuvių die- nai. 'Keleiviu' tai jau sta- čiai primetama, kad jisai darbininkus iš kelio veda. 'Laisvė' taip pat, girdi, per- daug apie trečdalius kalbanti ir tuo būdu prisidedanti prie darbininkų suvedžiojimo. Su 'Naujienom' jau senai eina peštynės. Drg. Kapsu- kas taip ir pasakė, kad girdi, visokiems 'vienybės daryto- jams' nuo jo kritikos sveika nebus.

"Tiktai viena 'Kova' pri- skaitoma prie nuosekliųjų, nei biskučiuką iš kelio neiš- krypstančių laikraščių. Tik ji viena esanti, girdi, principų pakenkti Lietuvos laisvės reikalui, nes pavyzdžiui, nepa- tyrę anglai ištikrų gali pa- manyti, kad rusų valdžia lie- tuviams viso gero velija, ir jeigu jau patsai lietuvių at- stovas skelbia, kad 'be abejo- nės' rusų valdžia suteiks Lietuvai autonomiją, tai rei- kia tą klausimą ir palikti pil- nai talkininkės nuofurui..."

"Kadangi pati save begir- dama musų kaimynė ir saiko pritruko, kadangi ji įsitaisė pas save skalbyklą, kur kiek- vienas gali skelbti 'Laisvės', 'Keleivio' ir 'Naujienų' skelbinius, tai ir mes bandy-

sime pažiūrėti, ar ištikrųjų 'Kova' tokia revoliucioniška ir tokia nuosekli."

Čia "Laisvė" prirodo, kad per Lietuvį Dieną pati "Kovos" redakcija su drg. Kapsuku priešakyje dau- giau politikieriaus, daugiau slydo nuo tiesaus kelio ir daugiau klaidino darbinin- kus, negu kas nors kitas. Nes Pildantysis Komitetas, siųsdamas į WilkesBarrių konferenciją d. Kapsuką su Stasiulevičium, aiškiai bu- vo įsakęs jiems laikytis šio- to nutarimo:

"Mes negalime rinkti aukų į bendrą fondą su jį paturin- čiomis organizacijomis užtat mes proponuojam kad kiek- vienas fondas rinkytų skyrium aukas ir tuo vaduoties mes pavadam savo atstovam."

Bet ar d. Kapsukas laikė- si šito nutarimo? Kur tau! "Vos spėjo d. Kapsukas sugrįžti namo iš Wilkes Bar- riuo, kaip 'Kovos' Nr. 34 jau užgiedojo politikierišką gies- mę apie penktadalį."

Drg. Kapsukas stačiai agitavo "Kovoj", kad socia- listai dėstų su klerikalais, jei tik —

"Centralinis Komitetas penktą dalį visų surinktų au- kų pasiųstų Agronomijos draugijai." ("Kovos" N. 34.) Todel "Laisvė" klausia:

"Ar suprantą dabar 'Ko- va', kas pasėjo socialistų tarpe pirmą sėklą apie vie- nybę lietuvių dienoje? Ji pati. Ir jeigu kas kaltas darbininkų klaidinime (jos pačios žodžiais tariant) tai ji pati. Nes ji pati, o ne kas kitas, lauzydama Pildančio Komiteto įsakymą, nusirito prie vienybės, prie penktada- lio."

Bet kada drg. Kapsuko ir "Kovos" beveik niekas nepaisė, o prie lietuvių Dienos pradėta rengtis kaip kur išpuolė; kada vietomis socialistai susivienijo su ki- tomis srovėmis daug geres- nėmis išlygomis, negu drg. Kapsuko "penktadalys," tai drg. Kapsukas tuomet pra- dėjo rekti per "Kovą", kad tokia vienybė darbinin- kam reikiška pragaišti. Ypač jis pradėjo užsipludi- nėti ant "Keleivio" ir bos- toniečių, kurie susitaikė su kitomis srovėmis dusyk geresnėmis išlygomis, negu drg. Kapsukas norėjo. "Ko- va" staigu "permainė fron- tą" ir pradėjo agituoti, kad socialistai pradėtų mobili- zuoti savo spēkas ir rinktų aukas skyrium nuo kitų srovių.

Philadelphijoj, kur ran- dasi ta "neklaidingoji" "Ko- va", tokia "mobilizacija" ir buvo daroma. Kaip ji nusi- sekė, "Kova" iki šiol da ne- pranešė, bet "Laisvė" sako, kad —

"Philadelphijoj ta 'mobi- lizacija' išėjo tokia nykštu- kinė, tokia prasta, kad nesai- nori ir kalbėti. Kasžin ar jie ten surinko kokią \$50,00."

"Pasirodo, kad daug leng- viau kabinėtis prie kitų, ro- kuojant jų griekus, negu su- organizuoti ką nors pavyz- dingo pas savę namie. O jųk Philadelphiajį gyvena tie žmonės, kurie stato save pavyzdžiui visam svetui..."

"Patįs sulauzė Pild. Kom- iteto liepimą, patįs nuslydė iki penktadalio, patįs pasėję socialistų minios mintį, kad lietuvių dienoje socialistai gali nusileist iki minimumo, patįs viešai pažadėję Wilkes-Barriuose rupinties iš visos spēkos, kad tik sutartis įvyk- tų, patįs iki maksimumo ap- silėdę Philadelphiajį — kaip jus dar turite drąsos kaltint ir tą pačią 'Laisvę', kad ji, matote, per daug apie trečda- lius kalbėjusi prie žmonių klaidinimo!"

"Jeigu jau jus neturit draugiškumo, tai bent susi-

valdykite. Mes patariam jums muštis į krutinę ir šau- kti: musų kaltybė, musų kal- tybė, musų didžiausia kalty- bė! Ir kada jus pasirodysit ant tiek vyriški, jog prisipa- žinsit, kad klydot, kad svy- ravot, kad net Pild. Komiteto įsakymą laužėt, kad Phila- delphijoj, savo centre, buvot visiškai apsilėdę, tuomet gal ir mes patikėsime, kad jus dar galite būti nuosirdūs."

GERAI PASAKYTA.

"Kova" labai nedraugiš- kai norėjo pasitycioti iš "Ke- leivio", kam tas patalpino saliu- nų apskelbimą. Už tą neapgalvotą išsišokimą jai gerai užtepė "Laisvė", kuri liepia pasžiūrėti į šiuos fak- tus:

"Bostone eina kairiųjų lat- vių socialdemokratų laikraš- tis 'Stradneeks'. Drg. Kapsu- kas labai augstai stato tą laikraštį. Mes tyčia paėmėm kelis 'Stradneeko' numerius. Ogi žiūrim — didelis Boyls- ton Bottling Companijos ap- skelbimas, kur rekomendu- jama koks tai 'Haffenref- fers' alus. O greta to apskel- bimo, labai žymioj vietoj, ki- tas didelis Burhard Brewing Comp. apskelbimas. Už tos rūšies apskelbimus bravorai gerai užmoka.

"Dabar, koviečiai, jeigu jūs esate nuoseklūs vyrai, tai ne- nuslyskit nuo tiesaus kelio ir meskit nors kelis akmenis ir į 'Stradneeką'."

"O gi vėl kitas kairiųjų so- cialistų organas 'New Yorker Volkszeitung', apie kurį drg. V. Kapsukas irgi labai geros nuomonės. Tas dienraštis veik kiekvienam numery tal- pina bravorų ir saliuonų skelbimus.

"Taigi, dabar draugai kovie- čiai, duokit vėjo ir tiem biz- nieriam, kam drįsta žvejoti pinigų."

"Rusų socialistų 'Novy Mir', kuriame ir pats drg. V. Kapsukas rašo), veik kasdien rekomenduojamas koks tai unijinis alus.

"Bet ką čia šnekėti apie 'Stradneeką', apie 'Volks- zeitung' ir apie 'Novy Mir'. Ogi paimkite tą pačią 'Kovą', atsiverskit septintą puslapį, gerai pasidairykit ir atrasis- riebų, kaip gerą lašinių pal- tį, tulo Cartuno apskelbimą, kur prisiloma įvairios rū- šies 'aizopų' gėrymėliai.

"Na, dabar 'Kovos' redakci- jai jau nieko kito nelieta, kaip pasekti pavyzdį tos un- terfacierienės, kuri pati sau kailį išpėrė.

"Mes labai atsiprašom 'Ko- vos' redaktorių, kad sugaiši- nom jiems valandėlę brangaus laiko, bet jeigu jau jie turi laiko švaistyties po 'Keleivio' apgarsinimų lauką, tai var- dan nuoseklumo ir vardan šventos liogikos (kurį musų sesutė taip brangina) mes pa- tariame jai pasiskaitytį pono J. Cartuno apskelbimą apie gerą vyną, alų ir kitus gėri- mus. Gal tuomet nurims jųs širdis ir jųs... liausitės var- toję panašius polemikos iran- kius. Tokiais polemikos iran- kiais negalima sustiprinti kairiųjų socialistų pozicijos. Mes išreiškiame savo pasigai- lėjimą, kad Sąjungos orga- nas, kuris turėtų būti pavyz- džiu kitiems laikraščiams, griebiasi panašių kovos iran- kių."

Pasakyta gerai ir pasa- kyta tiesa, bet ar "Kova" iš- to nors kiek pasimokins?

Masažistas Bielskis su kun. Augustaičiu išteikė Wilsonui ir kairiuoms am- basadoriams Washingtono klerikalų "tarybos" vardu "Lietuvos Nepriklausomybės Deklaraciją."

Klerikalai kiša savo dvi- lekį detlo, kad likus Lietu- vai nepriklausoma jau galė- tų girtis, kad tai jie iškovo- jo Lietuvai laisvę.

KOOPERACIJOS DELEI.

Delei "Keleivio" paragi- nimo pagalvoti apie koope- raciją Lietuvos atstatymui "Naujienos" sako:

"Tas, kas 'Keleiviu' visai suprantama, mums kaip tik neaišku. Kodel jisai mano, kad jo sumanymas tikty tik 'nepriklausomai' Lietuvai, kuri dagi, nežinia, ar kada įvyks?"

"Paskui mums išrodo klai- dinga 'Keleivio' nuomonė, kad amerikiečių suorganizuo- mis kooperacijomis galima neleist įsivyrat 'kapitalizmo šmėklai' Lietuvoje. Tokių ste- bukų iki šiol dar niekur ne- buvo. Kooperacijos visose ša- lyse pavirsdavo dalelėmis ka- pitalistiškoj mašinerijoje, ir tik ant tiek, ant kiek jos įstengdavo prisitaikyti prie tos mašinerijos, jos turėdavo pasisekimo. Kur ne, tenai jos žudavo.

"Mes tuo, žinoma, nesako- me, kad kooperacijos yra blo- gas daiktas. Sakome tik, kad jos kolkas negali atstot šalies ukyje tos organizaci- jos, kurią teikia kapitalizmas. Panaikinus privatinę nuosa- vybę šalyje, būtų kas kita.

"'Keleivis' kalba apie 'mil- žinišką kooperaciją' ir paduo- da 400,000 rublių, kaipio gali- ma pamatinio jos kapitalo su- mą. Na, jeigu jau tokia su- ma yra pakankamai 'milži- niška', kad pašalinus iš Lie- tuvos atstatymo darbe kapi- talizmą, tai mes nežinome, kokių sau įsivaizdina 'Keleivis' tą atstatymo darbą."

Turim paaiškinti, jog "Keleivis" ir nemanė, kad tokia kooperacija kokius stebuklus darytų, kad ji užkirstų kelią kapitalui. Mes tik sakėm, kad reikė- tų daryti viską, kad kaip galima daugiau pramonės darbininkai paimtų į savo rankas.

"Naujienoms" išrodo juo- kinga, kad su 400,000 rub. būtų galima atstatyti Lietu- vą. Bet tas juk buvo pasa- kyta tiktai pavyzdžio delei. Pagalios ir 400,000 rublių netokia jau maža suma, kad nebutų galima pradėti dar- bo. Su 400,000 rublių gali- ma suorganizuoti gana pla- tų statymo darbą; galima užpikyti apšiai girios, įsi- taisyti lentų plovyklą, plyt- nyčią ir kitokios medegos gaminio dirbtuvę. O pra- dėjus dirbti pinigai juk tu- rėtų grįžti. Taigi 400,000 rublių čia reikalingi ne Lie- tuvos atstatymui, tik įsita- symui įrankių ir užpikimui žalos medegos.

Suprantama, sunku tokią kooperaciją sutverti, kuri galėtų atstatyti visą Lietu- vą. Bet jeigu negalima įveikti visko, tai da nereiš- kia, kad jau ir visai nereiš- kia nieko daryti.

"Kova" apie koperaciją nei kalbėt nenori. Jos nuo- mone, pirma Lietuvoje turi da kapitalizmas atgyventi savo laikus. Tokia nuomo- nė, žinoma, žemiau kriti- kos.

TRUPUTĮ NENUOSAKU.

Pirmutiniam šių metų numeryje "Laisvė" apie sa- vo poziciją šelpimo klausii- me rašo:

"'Laisvės' pozicija Lietu- vos šelpimo klausime buvo visuomet nuosekli, išlaikyta vienoj linijoj. Dar prieš vi- suotiną Seimą Brooklyne mes pasakėm, kad politikoj nėra vienybės ir nusileidimo. Tą pat mes sakom ir šendien. Bet šelpimo darbe, tame taip vadinamame mielaširdystės darbe, mes ir prieš Brookly- no seimą, ir per seimą, ir po seimui ir laike Wilkes Barri- o konferencijos ir laike Chica- gos suvažiavimo sakėm ir sa- kom, kad, esant reikalui, ga- lime daryti sutartis su kitų sriovių žmonėmis. Kompro- misas, tinkamam pavydale,

nėra šiame atsitikime prasi- žengimu prieš principus. Lietuvių Soc. Sąjungos suva- žiavimas, kuris netik galėjo kalbėt, bet ir kalbėjo dideliu autoritetu, taip pat pripažino, jog lietuvių dienoj galima c- są tarties. Prieš šitą mu- sų užreikimą nieks dar nie- ko nepasakė ir negali pasaky- ti.

"Mes jau sakėm ir pabrie- žiam dar, kad Lietuvoj mes remiam Agronomijos draugi- ją, kuri taip pat organizuota ant kompromiso (sutarties su kitomis srovėmis) pamato. Toj draugijoj veikia ir socia- listai ir pirmeiviai ir šiaip jau bespalviai žmonės. Petro- grado 'Grudas', kurį remia LŠF., yra taip pat kompro- misinė įstaiga, nes ten veikia gal daugiau nesocialistų, ne- gu socialistų. Prieš tai taip pat nieks nieko nesako.

"Štai kokia buvo, tebėra ir bus 'Laisvės' pozicija nuken- tėjusi nuo karės šelpimo klausime. Tiktai isterikas ne- galėtų to suprasti."

Na, o "Keleivio" pozicija ar ne tokia pat? "Keleivis" dar tankiau ir aiškiau pa- briežia, kad politikos darbe vienybė negalima, bet šelpi- mo darbą mes galim dirbti ir su kitomis srovėmis. Te- čiaus kada Lietuvį Diena davė bendram šelpimo dar- bui progos ir kada "Keleivis" pradėjo jį remti, tai "Laisvė" užėmė kaip tik priešingą poziciją. Ji aiškiai pabriežė, kad vienybės ne- gali bnt net ir šelpimo dar- be.

Pagalios mes skaitėm Brooklyno konferencijos rezoliuciją, po kuria pasira- šė veik visi draugai iš "Lai- svės". Ir toj rezoliucijoj taipgi aiškiai pasakyta, kad vienybės šelpimo darbe ne- gali but.

Vadinas, sykį "Laisvė" pritaria bendram šelpimo darbiui, kitą sykį — ne. To- del tvirtinti, kad jos pozici- ja šitam klausime visuomet buvo "išlaikyta vienoj lini- joj", mums rodosi, truputį nenuosaku.

MIRĖ JAU 60,000 LIETU- VIŲ PABĖGĖLIŲ.

Poni Bulotienė gavusi nuo "Ziburėlio" išdinkino F. Keinio laišką, kuriame pra- nešama, kad perėitą žiemą nuo šalčio ir bado išmirė 30 nuošimčių lietuvių pabė- gėlių.

Kadangi iš viso lietuvių pabėgėlių iš pradžios buvo skaitoma į 200,000, tai 30 nuošimčių iš tos skaitlinės reiškia 60,000 žmonių. Va- dinas, liko 140,000. Jeigu ir šią žiemą išmirs apie trečia- dalis, tai iš 200,000 pabėgė- lių beliks tik apie 94,000.

KURLINK JIE KELIAUJA?

Kada "Keleivio" redaktori- us andai per prakalbas Brighton pasakė, jog užsi- mezgusi srovių vienybė turi pasilikti ir po Lietuvį Die- nos, tai "Kova" tuojaus su- šuko: kurlink "Keleivio" re- daktorius važiuoja?

Bet dabar "Keleiviu" pri- sieina paklausti: kurlink patįs "koviečiai" važiuoja?

Štai jie pradeda jau skel- bti, jog lietuvių nepivalo reikalauti Lietuvai nepri- klausomybės. Pirmu syk šitą mintį mes pastebėjome Brooklyno konferencijos rezoliucijoj, bet ji tenai bu- vo tokia neaiški, taip nedra- siai išreikšta, kad mes ne- matėm reikalo viešai apie ją ir kalbėti. Bet štai Phi- ladelphijos "inteligentų pa- sikalbėjimas", kuriame viešpatavo drg. Kapsuko dvasia, šitą mintį išreiškė jau visai aiškiai. Girdi: ka- dangi "kapitalistinės valsty- bės viena už kitos stengia- si pagrobti kiek galėdamos daugiau naujų kraštų ir

naujų rinkų", kadangi "silpnės valstybės ir tau- tos pakliuva išnaudojimui didžiųjų", kadangi "karei- vio batas mindžioja vieną po kitos mažasias valstybes, trempia jų nepriklausomy- bę ir verčia į griuvėsių kru- vą," tai viso šito akyvaizdoj "socialistai negali statyti savo obalsiu" nepriklauso- mos Lietuvos kurimo.

Ir po šitokia rezoliucija pasirašė keliolika sąjungie- čių. Kur buvo tų draugų liogika, mes negalim supra- sti. Šitokių dalykų iš socia- listų lupų iki šiol turbūt nie- kas nebuvo girdėjęs. Kada tokią mintį paskelbė anais metais redaguojamaj savo "Draugijoj" klerikalų va- das kun. Dambrauskas, tai pasipiktino visa pažangioji lietuvių spauda. Amerikie- čių socialistų laikraščiai jį net "caro burdingierium" užtai pavadinio.

Dabargi tą patį užgiedojo ir drg. Kapsukas su savo šalininkais. Skirtumas tarp drg. Kapsuko ir klerikalų Dambrausko yra tik argu- mentuose. Vienas sako, kad mes neprivalam reika- lauti nepriklausomos Lietu- vos, nes mes neturim teisės iš viešpaties caro kokių nors palengvinimų reika- lauti, o kitas sako, kad mes neprivalam to reikalauti, nes caro valdžiai musų ge- rovė nerupi. Bet konkluzija čia ta pati: silpnės tauta turi but stipresnės tautos vergioj.

Einant tuo pačiu keliu to- liaus, mes turėtume prieiti prie to, kad socialistai ne- privalo rupintis ir darbinin- kų buvio pagerinimu, nes viešpataujančios klesos tam yra priešingos.

Einant tuo keliu da to- liaus, mes turėtume prieiti prie to, kad ir revoliucija Lietuvoj buvo nereikalinga; kad bereikalo amerikie- čiai dėjo aukas jai remti, nes tokiai didelei valstybei, kaip Rusija, Lietuvos laisvė nerupi. Laikydami to- kios "liogikos", mes butinai visur ir visados turėtume tēmyt, ar musų judėjimui nepriešingi kapitalistai ir didžiųjų valstybių politika.

O kadangi viešpataujančios klesos kiekvienam musų žingsniui priešingos, tai mums nieko daugiau nelieta, kaip tik susukti savo ve- liuką ir palaidoti visą savo idėją. Nereikalinga tuo- met ir Lietuvos Social-Demokratų Partija, kurią drg. Kapsukas atstovauja, nes nepriklausomos Lietuvos obalsio socialdekratai sta- tyti negali, o socializmas vy- kinti dar peranksti, nes drg. Kapsukas žino, kad "pirma Lietuvoj turi įvykti kapitalizmas" (jo paties žo- džiai).

Taigi pasakykit, draugai, kurlink jūs važiuojat?

"Lietuva" pataria lie- tuviams trumpinti savo pa- vardes, atmetant nuo jų lenkiškas galunes. Taip ma- jos redaktorius padarė: nupiovė Bolevičiui vuodegą — ir išėjo Balutis.

Bet jeigu jau jam taip pa- tinka aiškūs ir tikri vardai, tai kodėl iš Balučio nepada- ryti Balą?

"Naujienos" pastebi, kad sąjungiečiai rašo rezolucija- s ir giria Kapsuką, kad jis puikiai veda "Kovą." Bet pats Kapsukas neseniai da- rašė skotiečiams, kad sąjun- giečiai labai nesusipratę. Ir tame buvo jo tiesa. Jei- gu sąjungiečiai būtų dau- giau susipratę, jie visai priešingas rezolucijas ra- sytų.

Prof. Gnaiba.

Sunku pasitikėti tuomi, keno praeitis juoda.

gaudavo po \$4.00 į dieną, darbo 44 valandas savaitėje, t. y. po 8 val. į dieną ir subatomis iki nūet. Nutarta reikalaut \$5.00 į dieną arba 62½ už valandą darbo. Alga sulgy nustatvto augštumo turį but pakelta nuo 1 d. gegužės. Jei tas butų atmetsta, darbininkai rengiasi savo reikalavimus paremti streiku.

A. J. Dix.

Skaitytojų Pastabos.

V. Kapsuko vedami philadelphiečiai priėmė rezoliuciją, kuria užreikšia save esant vokiečių-rusų imperialistų nužemintais tarvais. Tai jau daugiau, negu social-patriotai.

Peržvelgkite tarptautinio socializmo programą, peržvelgkite taipgi socialistų tarptautinių suvažiavimų protokolus, prisiminkite sau didžiųjų socializmo mokytojų nuomones ir prieš visą tai pastatykite Kapsuko suredaguotą ir kovietiško užgirtą rezoliuciją Lietuvos nepriegulmės klausime.

Sutaukykite Tarptautinės dėsnius—teisę kiekvienai tautai spręsti apie savo likimą su rezoliucijos užreikšimu—socialistai negali statyti savo obalsiu nepriklausomos Lietuvos kurimo. Suderinkite Augusto Bebelio žodžius, pasakytus Tarp. Socialistų Suvaž. Stuttgarde 1907 m.—Kiekviena tauta, kuri vargsta po svetimu jungu, nors ir tatau jai būtų naudinga, visą savo spēką sudėda kovon už pasiluosavimą, atidėdama visa kita į šalį—su philadelphiečių rezoliucijos užreikšimu: kadangi silpnės valstybės ir tautos pakliuva išnaudojimui didžiųjų—todėl socialistai netur reikalaut silpnėsnei tautai nepriklausomybės. Pagalios atsiminkite V. K. pranešimą iš Europos, kad tarptautinė soc. konferencijoj ir jis "oficialiai" dalyvavęs, kas reiškia pripažinimą Lietuvos atskira tauta, ir sulyginkite su to paties V. K. dabar suredaguota rezoliucija—o išvedama iš to nesunku bus padaryti, kiek dabartiniai sąjungos vedėjai (kovietiniai) žino kurlink jie važiuoja.

Ginant Tarptautinės principus, reikalinga pripažinti kiekvienai tautai savistovumo teisę. Kas stoja prieš tautų kovą už savo pasiluosavimą, tas pripažįsta didžiųjų valstybių tautų asimiliacijos ir imperializmo politiką. J. B. S.

Dabar turbūt jau visiems bus aišku, kaip klerikalų draugija šelpia likutėjusius nuo karės lietuvius. 60,000 jos "globojimų" pabėgėlių mirė jau nuo bado. Bet užtai klerikalai gali pasigirti, kad ju draugijos pirmininkas Yčas yra gražiai nusipenėjęs. Budamas andai New Yorke jisai gyveno Waldorf Astoria hotelyje ir mokėjo po \$25, ant dienos. Nemokyta.

"Pittstone Kapsuko prakalbose 54 klausytojai sudėjo \$70,00 aukų lietuvių dienai." Man jau net nusi-bodo tos pasakos atkartojimas. Tarytum del Kapsuko prakalbos tie pinigai buvo sudėti ir tarytum apie \$70,00 yra dievai žino kokią suma. Pažiūrėkite, kiek klerikalai Pittstone surinko per Lietuvių Dieną, o tuomet pamatysite, kad Kapsuko prakalbos visai nėra ko girtis. Sąjungietis.

Nusibankrutijusio klerikalų banko organas "Kakas" džiaugiasi, kad kelios mergaitės, kurios savo išauklėjimą įgijo parapijinė mokyklų, paleido į kalbėtoją Mockų po kelis kiaušinius. Na, o kaip tam špitolninkui patiktų, jeigu Mockaus šalininkai pradėtų vaisingi kiaušiniai klerikalų kalbėtojus? Laisvamanis.

Atsargiau su visuomenės pinigais.

Perskaičius Centralio Amerikos Lietuvių Komiteto vice-pirmininko Kun. Bartuškos straipsnį — cikuliara, pasiūstą po visus klerikaliskus ir tautiskus laikraščius, ir nustebau.

Nustebau ne tuomi, kaip Kun. Bartuška koliojasi, kaip rašo niekus apie socialistus, pirmiejišką visuomenę, apie L. S. Fondą, to Fondo Prezidentą K. Gugį ir kitus. Ant to jis ir kuni-gas, ant to ir Bartuška, ant to ir dirba vienam komitete su Dr. Šliupu, kad koliotis ir visokius niekus pramanyti.

Nustebau delto, kad iš Bartuškos straipsnio pamatė, jogei ir jis ir visas C. A. L. K-tas deda didžiausias pastangas, idant \$62,000.00 iš surinktų Lietuvių dienoje pinigų būtų pasiūstas del badojantių lietuvių ne per kokią tikrą įstaigą, bet per "Svedų-Lietuvių Komitetą" Stockholme. Ir taip jiems svarbu, kad tie pinigai eitų butinai per Stockholmą, jogei Centralis Komitetas net savo pirmininką ir vice-pirmininką siuntė Washington prikalbinti prie to Raudonajį Kryžių, o kun. Bartuška savo straipsnyje kiek imanydamas kolioja gerb. K. Gugį, kam jisai užklaustas Raud. Kryžiaus apie Stockholmo Komitetą, teisybę pasakė?

Ne apgynimui gerb. K. Gugio rašau šiuos žodžius—jis ir pats jei norės duos savo koliotojams vertą atsakymą. Rašau tik delto, kad man rupi, idant kartais ne-prapultų surinkti del nukentėjusių nuo karės dideli pinigai.

Sulig kun. Bartuškos supratimu Stockholmo Komitetas yra daug nuveikęs ir vertas visokio užsitikėjimo, mo, o K. Gugis, kurs mano kitaip — šmeižikas.

Jeigu taip, tai kodėl gi kun. Bartuška savo straipsnyje ne tik nenurodo jokių to Stockholmo Komiteto nuopelnų, bet dar užtyli visą tai, ką pats Komitetas yra viešai paskelbęs apie savo bedarbę ir negalę? Nejaugi nei vienas iš C. A. L. K. narių, netgi jo narys — "Tėvynės" redaktorius p. Račauskas neskaitė ir nežino viešo pranešimo, kurį paskelbė "Tėvynėje" Stockholmo komiteto vedėjai I. Augštuolis ir Ig. Jurkunas trejetą mėnesių atgalios?

Oficialiame pranešime, atspausdintame ant pat priekio 37-to "Tėvynės" numerio tie "Svedų-Lietuvių K-to" vedėjai atvirai ir aiškiai skelbia visiems, kad jų Komitetas net laisvą pasiūstą į Lietuvą negali, kad "šiuo laiku Šv.-L. Komitetas" tegali daryti TIK (mano pabrėžta A. B.) paklausimus apie sveikata ir medžiaginį stovį pasilikusių rusų pavaldinių užimtose vietose. Bet ir šis jų vienintėlis darbas taip pat nesi-sekąs ir jie įskamiai pataria tiems amerikiečiams, kas norėtų pasiteirauti apie savo gimines Lietuvoje, kreiptis ne in juos — Šv.-L. Komitetą, tik in... Ispanų pasiuntinybę Vašingtone. O kas svarbiausia, į tą pačią pasiuntinybę jie siunčia nuo savęs ir visus tuos, kas panoretų siusti Lietuvon pinigų: "Ten pat (t. y. Ispanų pasiuntinybėje) galima bus suorganizuoti ne tik žinių bet ir pinigų persiuntinėjimas Lietuvon".

Taip praneša apie darbus ir galę Stockholmo Komiteto ne kas kitas, bet patį jo oficialiai vedėjai!

Tai dar ne viskas. Kun. Bartuška ir visas C. A. L. K. nuduoda, buk nežina kitos dar svarbesnės šiam at-vėlyje žinios, kurią neseniai pranešė taipgi Šv.-L. Komiteto įgaliotinis, ir kurią pakartojo visi Amerikos lietuvių laikraščiai. Turiu omenyje I. Augštuolio pranešimą "Vien. Liet." Redakcijai apie tai, kad lygiai per Stockholmą siunčiant prapuo-lė 90,000 rb. iš 100,000, kuriuos paskyrė Lietuvai Tatanos Komitetas.

Kas paglemžė tokią kru-vą pinigų? Keno tai kaltė? —Paminėję I. Augštuolio pranešime pp. Leono, Smetonos, Vileišienės, kokio tai nežinomo lenko ar keno ki-to? Kiek ir kaip dalyvavo siuntime tų pinigų Stockholmo Komitetą? Kas atsakys už tuos pinigus?

Nieko to dar neišaiškin-ta. O per tą patį Stockholmą Amerikos C. K. užsispy-rė siusti dar didesnį sumą: \$62,000 — 180,000 rub. Ir siunčia juos lygiai ten, kur ir anie, butent "Lietuvių Draugijai" nukentėjusiems nuo karo šelpiti.

Tai ta pati Draugija, su pagarsėjusiais kun. Olšauč-kiu, Yčeu, Leonu ir "baronu" Šilingu pryšakyje, kurios iš-sidanginusi Rusijon dalis pavadino save Centraliniu Komitetu, ir kurios liku-siems Vilniuje nariams Smetonai ir Vileišienei P. Leonas adresavo prapuo-lusius 90,000 rb.

Už šitą Draugiją kun. Bartuška kryžiavojasi ir bara gerb. K. Gugį dar la-biau negu už Stockholmo Komitetą. Anot jo, K. Gugis tik "denuncijavo" ir "šmei-žė", kuomet užklaustas Raudonojo Kryžiaus atsa-kė, kad Lietuvių Draugija perkanti žemes, palaikanti mokyklas ir tt.

Esu matęs projektą lai-ko-atsakymu K. Gugio Rau-donajam Kryžiui ir su do-kumentais rankose galiu tik priešingai, yra svarbu, kad tie pinigai neitų per su-kompromituotą Stockholmą, o eitų tikrais, ištirtais keliais — ar tai bus Rau-donasis Kryžius, ar Ispanų pasiuntinybė, ar Vokiečių konsulai, ar pagalios kokie rimti bankai. Reik žiūrėti, kad Amerikos \$62,000 nebu-tų išstatyti ant pavojaus taip, kaip anie 90,000 rub-lių.

Užtatai visi Lietuvių Die-nos rinkėjai, ypač visos draugijos, kurios rinkot, au-kavot ir siuntė savo aukas C. A. Komitetui, kuogrei-čiau reikalaukite nuo jo, kad nežaistų jūsų surink-tais pinigais. Pakol ne vėlu, gelbėkit juos del badaujančios Lie-tuvos! A. Bulota. ("Naujienos.")

spausdinta: "Paskutiniu metu Komitetas įgijo Vil-niujė žemės plotą su na-mais, kuriuose bus įtaisyta pabėgėlių vaikams amatų mokykla — prieglauda".

Tai dėjosį vasarą 1915 m., kuomet ypač buvo reika-linga pagelba varomiems iš savo vietų lietuviams.

Neminėsiu eilėse kitų ne-užginčijamų faktų ir doku-mentų, kuriuos esu nurodęs Waterbury'je laike debatų su p. Šimkum.

Tegul Centralis Am. Ko-mitetas aktyvaizdoje tik čia nurodytų dokumentų, tegul pats kun. Bartuška atsako: Kas šmeižia-meluoja? Ar gerb. K. Gugis, sakydamas, kad Vilniaus Draugija pir-to kė žemės del mokyklų, ar Centralio Amerikos lietuvių Komiteto vice-pirmininkas kun. Bartuška, tvirtinda-mas, buk toji Draugija "ne-nupirko nė vieno margo žemės", ir buk K. Gugis davęs apie ją ir apie Stockholmo Komitetą neteisingas ži-nias?

Gerb. L. S. Fondo Prezi-dentas būtų sunkiai prasi-žengęs prieš teisybę, prieš badaujančius Lietuvos žmo-nes, jei būtų rekomendavęs Raudonajam Kryžiui tas įstaigas, kaipo vertas užsiti-kėjimo.

Vienok už pasakytą teisy-bę C. Komiteto vice-pirmi-ninkas drauge su visais de-siniaisiais laikraščiais sten-giasi perstatyti K. Gugį šmeižiku, skundiku, denun-ciatorium.

Kame gi priežastis? Koks tikslas tokio užsivarymo?

Tikslas gali būti tik vie-nas: Centralio Am. Lietuvių K-to generolams del ko-tai yra labai svarbu, kad didelė suma pinigų eitų per Stockholmą.

Tai svarbu jiems. Bet vi-siems kitiems lietuviams, kam rupi sušelpiti vargan-tius Lietuvos žmones, kaip tik priešingai, yra svarbu, kad tie pinigai neitų per su-kompromituotą Stockholmą, o eitų tikrais, ištirtais keliais — ar tai bus Rau-donasis Kryžius, ar Ispanų pasiuntinybė, ar Vokiečių konsulai, ar pagalios kokie rimti bankai. Reik žiūrėti, kad Amerikos \$62,000 nebu-tų išstatyti ant pavojaus taip, kaip anie 90,000 rub-lių.

Užtatai visi Lietuvių Die-nos rinkėjai, ypač visos draugijos, kurios rinkot, au-kavot ir siuntė savo aukas C. A. Komitetui, kuogrei-čiau reikalaukite nuo jo, kad nežaistų jūsų surink-tais pinigais.

Pakol ne vėlu, gelbėkit juos del badaujančios Lie-tuvos! A. Bulota. ("Naujienos.")

AUGUSTINAS STOSIU-NAS,

Siuntė pinigus \$15,00 į Lietuvą balandžio 20 d. 1915 m. iš Muskegan, Mich. Tie pinigai sugrįžo, todėl tuo-jaus atsišaukį į "Keleivio" krasos skyrį, nes jeigu greitai neatsišauksit jie bus perduoti į Washingtoną ir tada bus sunkiai juos jum atsiimti. J. G. Gegužis.

Klerikalai vis tvirtina, kad tik jie vieni nemaišo politikos į šelpimo darbą. Jeigu taip tai kamgi jie bu-tinai reikalauja, kad bend-ram komitete jų būtų didži-uma? Jeigu jiems politika visai nerupi, tai jie turi pa-sitenkinti tokiu atstovų skaičium, kokį jiems pripa-žins kitos srovės.

Politikierius.

Del kariško atlyginimo.

Kaip jau žinoma, sąjungi-ninkai į centralinių valsty-bių pasiūlymą taikyties at-sakė savo užreikšimu, kad pakol Vokietija nebus nu-bausta už piktadarystes, pa-kol nebus priversta atlygi-ni karės padarytų nuostolių ir nesuvaržyta taip, kad daugiau jau niekad neisdrį-stų pradėti karės, patol apie taiką nėra reikalo nei šne-kėti.

Jeigu tų visų kariaujan-čių valstybių politiką iki ka-rės išvilkiti prieš pasaulio teisumą, jeigu parodyti žmo-nijai visas kapitalizmui tar-naujančių diplomatijų pra-slapstis, tai katra jų yra kal-tesnė už dabartinę karę, turbūt nieks neprirodytų; prisieitų visas jas lygiai ap-kaltinti, šiek-tiek išskyrus Belgiją, kuri likosi auka Anglijos intrigų ir Vokietijos nesiskaitymo su tarp-tautinėmis nepaliečiamybės taisyklėmis. Jeigu jau rei-kalauti atlyginimo, tai tik iš jų visų. Bet tas atlygi-nimas nėra galimas ir niekad o niekad negalėtų būti pil-nas, o tokio atlyginimo pa-sekmės veda kaip tik prie naujos karės. Del to ir Ame-rikos Socialistų Partija per-eitų metų savo manifeste prieš karę užreikšė, kad or-ganizuotas proletariatas tu-ri stovėti prieš kariškus at-lyginimus.

Daugeliui gal pasirodo, jog nepripažinimas atlygi-nimo už karės padarytus nuostolius yra nepripažini-mu nukriaustajam teisės. Šitą klausimą geriausiai nusivietė mums kilusi prieš-pora mėnesių diskusija tarp Belgijos socialistų Vandervalde ir Amerikos socialistų Hillquitto. Diskusiją išsau-kė "New York Times" dien-raščio reporteris, kuris pa-klausęs Hillquitto, kaip jis žiūri į klausimą kariško at-lyginimo, paskelbė minėta-mo dienraštyje straipsnį, kad Hillquittas nepripažįs-ta kariško atlyginimo. Bel-gijos socialistas Vandervaldė tuomet parašė tame pat dienraštyje kritiką Hil-quitto nuomonės, sakyda-mas:

"Pilnai sutinku su d. Hil-quitto nuomone, kad delei busiančios pasaulio taikos socialistai yra ir privalo bu-ti priešingi visokiems kariš-kiemis atlyginimams, ku-rie turi būti kaipo bausmė nuveiktajam, kadangi tatau daro pamatą busiantiems tarptautiniams nesutiki-mams ir konfliktams. Bet ta pažiūra iš kitos pusės ne-išskiria principo, kad turi būti išmokėtas atlyginimas krūstui, kuris likosi auka neišteisinamo užpuolimo.

"Antra — atydziai skai-tycia rezoliuciją priimtą tarptautinės neutralių šalių socialistų konferencijos ir kaip tik priešingai d. Hil-quitto nuomonei neradau joje nei žodžio, kuris aiškiai ar neteisioginai sakytų, jog padaryti nuostoliai nepriva-lo but atitaisyti.

"Pagalios kaslink mano asmeniškios šiam klausime pozicijos, tai negaliu susitu-rėti energingai neužprotes-taves prieš tatau, buk daugelis Belgijos socialistų, ir aš pats jų tarpe, reikalaujame vien grąžinimo Belgijai sa-vistovingumo ir nereiklau-jame jokio atlyginimo už padarytus nuostolius.

"Kuomet tik kalbėjau apie Belgijos atstatymą, vi-suomet tatau turėjau min-tyti ir kitaip protaut negalė-jau — sugrąžinimas Belgi-jai to paties stovio, kokiame jai buvus, jeigu vokiečiai, paisydami Belgijos neutra-

lumą, ką buvo sutarčia pri-žadėję, nebutų to neutralu-mo sulaužę.

"Ar tas pats Belgijos sto-vis pasilikty, jeigu po karės vokiečiai pergalės garbe vainikuoti pasitrauktų iš jos, palikdami sunaikinimą ir griuvėjus? Ne! Butų tai perdaug lengvos išlygos!

"Daleiskime, kad Jungti-nės Amerikos Valstijos, ne-žiūrint didelio troškimo tai-kos, ryt be jokios duotos iš jų pusės priežasties liekasi užpuolos galingo užpuolos; daleiskime, kad koks prieši-ninko laivynas subombarduoja gražiausias dalis New Yorke, Bostono, Bal-timorės, išdegina ir prie to da išduoda tukstančius ne-kaltų moterų, vyrų ir kudi-kių. Klausiu, ar tuomet, kada užpuolikas liks pergal-ty, rasis bent vienas Jung-tinių Valstijų ukėsas net ir tarpe labai karštų taikos ša-lininkų socialistų, kurie ne-tvirtintų, kad elementariš-čiausias tiesos supratimas reikalauja, idant už padary-tą blėdį kaltininkas atlygin-tų.

"Hilquittas tečiaus kitaip sanprotauja, kada dalykas liečia mus, serbus arba ne-laimingus Lenkijos gyven-tojus.

"Bijosi, kad iš karės su-rengėjų išreikalavus atlygi-nimą pasilieka priežastis sekanciai kare.

"Esmi visai priešingos nuomonės.

"Niekas negal but labiau pavojingų ateities taikai, kaip įsitikinimas, jog val-džios liuosu noru gali laužyt užsitikėjimą ir teises; gali daryt, kas joms patinka; kad joms leistina plėsti, nai-kinti ir deginti ramius kai-mynus net visai nenuoga-staujant bausmės atlygini-mo už padarytus nuosto-lius; tokiam dalykų stovy-lė, je užpuolikas nebijotų nei savo žygio pralaimėjimo, nes tam atsitikus iš jo ne-reikalaujama nieko dau-giau, kaip tik palikimo čie-lybės to, ko da nesunaiki-no.

"Esmi socialistas taip kaip socialistas yra ir Hillquittas. "Tikiuosi taip, kaip ir ji-sai, kad pasibaigus šiai bai-siai karei Europoje daugiau nebus pavergtų tautų kaip vienoj taip ir kitoj kariau-jančių pusų.

"Taip-pat kaip Hillquit-tas esmi priešingas bausmi-niams atlyginimams, kurių tikslu yra iliuzoriški siekiai sunaikinti nuveiktąjį prie-sininką pergalėtojų nau-dai.

"Bet nesiliauju ir nesi-liauju reikalavęs tiesos kankintinei Belgijai.

"Finansiniu žvilgsniu at-lyginimas turi tik laikina reikšmę. Moraliu žvilgsniu tatau tečiaus turi didelį reiškimą. Svarbu yra žinoti, ar sulyg tautų teisių kaip ir as-mens teisių tasi, kas liuosu noru padaro kitam skriaudą, neprivalo atsieti-sti.

"Jeigu socializmas staty-tų priešingą atsakymą į šį klausimą, tai tatau būtų priešgynybe socialistiškoms principams".

Sekanciam "Keleivio" numeryje paskelbsime d. Hilquitto atsakymą į šiuos d. Vandervildes argumen-tus. Pirmą turime pastebė-ti, kad šis klausimas busias svarstomas Tarptautiniame Socialistų Kongrese.

Skelbiant klasių kovos principus ir sykių pripažin-tant teisę stipresniam vieš-pataut ant silpnėsnei—tai reiškia provokuot socializ-mą.

Skaitytojų nuomonė.

KĄ SAKO SKAITYTOJAI APIE "KELEIVIO" BENDROVĘ.

Pirmutiniam šių metų "Keleivio" numeryje mes pakvietėm skaitytojus prisidėti prie "Keleivio" leidimo ir pranešėm, kad tuo tikslu organizuojam kooperacijos pamatais bendrovę, kuriai pavedam visą dabartinį "Keleivio" turtą ir biznį.

Į šitą mūsų pakvietimą ir pranešimą atsiliepė labai daug skaitytojų. Visi jie džiaugiasi iš mūsų nutari-mo ir ketina tuojaus prie Bendrovės prisidėti, o kai-kurie jau ir pinigus prisun-tė už šerą.

Del stokos laikraštyje vie-tos visų tų laiškų perspaus-dinti negalime: paduosime nors keliatą jų.

Draugas A. Matis iš Cle-velando rašo:

"Prie steigiamos 'Kelei-vio' Bendrovės manau tuo-jaus prisidėti; paimsiu ko-kius 4 šerus, o gal ir dau-giau."

Drg. S. J. Baublys iš Rum-ford, Me., rašo: "Malonu iš-girsti, kad jūs devynių me-tų savo sunkaus darbo vai-sius pavadat visuomenei ir 'Keleivį' su visu jo turtu paverčiat Kooperatiška Bendrove. Aš, kaipo senas 'Keleivio' skaitytojas ir re-mėjas, manau ir gi prisidėti prie 'Keleivio' Bendrovės, paimdamas bent vieną šerą. Meldžiu tik pranešti, nuo kada 'Keleivis' pereis koope-racijai."

Drg. S. Bendoraitis iš Providence, R. I., rašo: "Pa-tėmijęs 'Keleivyje' praneši-mą, jog steigama Bendrovė ir duodama proga kiekvie-nam darbininkui prisidėti prie laikraščio leidimo, dar-buotis prie jo ir semti iš to nauda, manau, jog tai yra pagirtiniausis sumanymas. Viskas jau įsteigta, viskas gatava, tik stokite, draugai, ir darbuokitės. Iš savo pu-sės aš patariu visuomenei rašyti prie 'Keleivio' Bend-rovės kuodaugiau. Dabar aš įnešu šimtą dolerių, o pa-laukėjęs duosiu kitą."

Drg. J. Franks iš Amster-damo prisuntė pinigų vien-am šerui (\$25), o kai susi-tvarkys Bendrovę, žada pa-imti kitą šerą ir rašo: "Ger-biamieji 'Keleivio' leidėjai! Už jūsų pasišventimą žmo-nijos labai linkiu jums kuo-geriausių pasisekimų ir kuodaugiau energijos laužyt ledynus ir blaškyti tam-są, kuria juodoji armija buvo apsupus mūsų laudį."

Plačiau apie "Keleivio" Bendrovę buvo rašyta 1-mam šių metų numeryje. Jei kas to nepastebėjo, o no-rėtų žinoti, patartina pers-kaityt tą numerį. Tenai til-po ir įstatymų sumanymas.

žodis delei "Keleivio" Bendrovės.

Patėmijau pranešimą, jog "Keleivis" tveria bendrovę. Ir aš noriu prisidėti prie jos, nors žodži, nes pinigų, kaipo moksleivis, neturiu.

Kiekvieno "K." skaitytojo pareiga yra nusipirkti nors vieną šerą. Jeigu visi "Ke-leivio" skaitytojai stotų į bendrovę, tai būtų milžiniš-ka spēka, spēka — prieš ku-rią sudrebėtų visa klerika-lų ir tautininkų armija. Še-šiolika tukstančių skaityto-jų, jeigu tik jie nutartų kaip vienas prisidėti, tai būtų vienas iš prakiliausių ir pažangiausių darbų. Tie tukstančiai padarytų "Ke-leivį" šimtą sykių geresniu, tai yra, šimtą sykių jisai ga-lėtų smarkiau kovoti su dar-bininkų priešais. Daugiau (Užbaiga ant 5 pusl.)

Ką sako skaitytojai apie "Keleivio" Bendrovę.

(Tęsa nuo 4 pusl.)

galėtų tilpti mokslis, rašyti, kas yra labiausia reikalinga mums lietuviams darbininkams. Tokia minia galėtų apmokėti geriausiems rašėjams už darbą, o kuomet rašėjas turės užtikrintą ryšį, žinokit, kad jis galėtų atsiduoti darbininkų reikalams.

Daugelis dar mano tverti bendrovę laikraščiu leisti; tverti naują bendrovę yra sunkus darbas, kuomet neturi skaitytojų ir biiznis neišdirbtas. "Keleivis" turi turintis skaitytojų, išdirbtas biiznis, įtaisyta visi reikalingi daiktai, kas reikalinga spaustuvei; taigi yra daug geriau prisidėti prie "Keleivio" bendrovės, negu tverti naują.

Bendrovė galėtų išleisti ir mėnesinį mokslo žurnalą, kuris lietuviams butinai reikalingas.

Paimti "Keleivį" į visuomenės rankas, reikią padėti naują pamatą lietuviams darbininkams. Su paėmimu "Keleivio" ir darbininkų rankas mes netik pastumtume darbininkus pirmyn, bet įdėtume lietuvių darbininkų istorijon naują lapą, kurį atvertę ateities darbininkai galėtų matyti, kad mes buvom prispausti, išbadėję, bet nenuleidom rankų, o tvėrėm bendrovės ir leidom pamokinančius raštus, kad tik greičiau išsiluosuoti iš kapitalizmo vergijos.

Kiekvieno šėrininko pareiga turėtų būti gauti nors į savaitę vieną skaitytoją; ir jeigu tie tukstanciai stotų į darbą: įsivaizdinkite, kokią tai darbą atliktų! Butų kiekvieno lietuvių darbininko stoboj — "Keleivis". Ką tas reikštų? — Tai prikelimas iš letargo miego, tai spindulys šviesos po audringos nakties, tai paliosavimas tukstanciu iš proto vergijos.

"Keleivis" yra visų gerbiama, todėl nepraleisk progos, lietuvių darbininke, bet stok į bendrovę, prisidėk prie savo draugų darbininkų ir kartu su jais kovok už geresnę ateitį. Juk tu esi darbininkas, tu nori padaryti geresnį gyvenimą, tai delkogi neprisiidėt prie šio prakinaus darbo!

T. J. Kučinskas.

NEW YORKO SIUVĖJAI STREIKĄ LAIMĖJO.

Per ketelį pastarųjų savaitių besitęsijęs siuvėjų streikas baigiasi darbininkų laimėjimu. Jau didesnė pusė darbininkų sugrįžo į darbą. Nuo sausio 22 d. grįžs į darbą visi siuvėjai vyriškų drabužių.

Laimėjimas tokis: pirmiau didžiama dirbo 50 ir 52 val. į savaitę. Dabar dirbs tik 48 val. į savaitę ir visi darbininkai gaus \$1.00 daugiau algos į savaitę.

Lietuvių unijos skyriai stovi gerai. Nuo naujų metų mokojo po \$5.00 paslaipos į savaitę vyrams, o merginoms po \$3.00.

Pikietavimas jau apsisisto pas lietuvius, tat ir suareštavimas neatsitinka.

Aukų dar pribuva. Kurios dirbtuvės darbininkai sugrįžo į darbą, tai mielu noru aukauja 10 procentų ir biizneriai aukauja. P. Bugailiskis, groserninkas — \$5.00 paaukavo. S. Pociunas — \$10.00 ir dar kiti, kurių taip greitai nei vardų nesuakēm.

Presos komisija:

P. Montvila,
A. Sirgydas,
A. Sedekerskiutė.

Protestas prieš C. Komitetą.

PROTESTAS RAUDONAJAM KRYŽIUI PRIEŠ CENTRALIĄ KOMITETĄ.

Scenectady, N. Y.

Protesto rezoliucija, išnešta viešame Schenectady, N. Y., lietuvių susirinkime, laikytame Lietuvių Apšvietos Kliube, 703 Windsor Terrace, 7 sausio, 1917 m.

Kadangi Lietuvių Dienoje, kurią paskyrė prezidentas Wilsonas 1 lapkričio, 1916 metų, aukas rinko ir aukavo visos lietuvių srovės;

Ir kadangi dauguma lietuvių buvo susitarę trečią dalį surinktų aukų siųsti Lietuvon Agronomijos ir Teisių draugijai, išdalinti mui nukentėjusiems nuo karės lietuviams;

Bet kadangi dabar, kuomet Raudonasis Kryžius gavo surinktus Lietuvių Dienoje pinigų, tulas taip vadinamas "Centralis Komitetas" nelegališkai suteikė kun. Bartuškai ir p. Lopatai galę minėtųjų pinigų paskirstymui, kuriu buvo nuvaziavę į Washingtoną ir reikalavo, kad Raudonojo Kryžiaus direktoriai siųstų pinigus Lietuvon tik dviem žmonėms, butent: kun. Dogeliui ir p. Smetonai,

Todėl mes, visi Schenectady, N.Y., lietuviai, kurie dalyvavom šiame mitinge ir aukavom Lietuvių Dienoje pinigų nukentėjusiems nuo karės mūsų žmonėms,

Protestuojame prieš Centralio komiteto saualiską elgimąsi ir reikalaujam, kad vieną trečdalį aukų, gautų iš Lietuvių Dienos, Raudonasis Kryžius nusiųstų Agronomijos ir Teisių Draugijai, kaip buvo veik visų lietuvių nutarta.

Rezoliucija priimta visais balsais.

Pir. Autanas J. Gudžiunas, Rašt. Harold Kreature.

Ta pati rezoliucija anglų kalboj.

Mr. E. P. Bicknell, American Red Cross, Washington, D.C.

Dear Sir:-

Resolutions of Protest were adopted by the Lithuanian Public Meeting held at the Lithuanian Educational Club, 703 Windsor Terrace, this city, on January 7th, 1917, for the following reasons:

Because Lithuanians of all creeds and parties collected and contributed money for the Lithuanian War Sufferers on the Lithuanian Tag Day, which was appointed by President Wilson, as the first day of November, 1916,

And, because most of the Lithuanians have agreed to send one-third of the whole of the money collected on the Lithuanian Tag Day to the Agricultural and Legal Aid Society, to be divided among the Lithuanian War Sufferers,

And, because, now, after the Red Cross received the whole contribution from the Lithuanian Tag Day, then a certain so called "Central Committee" of Wilkes Barre, illegalely delegated absolute powers for designation as to distribution of said money to Rev. Bartuska and Mr. Loppato, who went to the Washington Red Cross directors ant wanted them send the money to Lithuania to two persons only, viz. Rev. Dogelis and Mr. Smetona,

Therefore, we, the whole body of the Lithuanians of Schenectady, N. Y., who a-

tented this meeting and contributed money for the Lithuanian Tag Day for our war sufferers,

Protest against such selfish attempt of the "Central Committee", and we demand that the Red Cross send one-third of the whole of the money received from the Lithuanian Tag Day to the Agriculture and Legal Aid Society, as per the whole the Agricultural and Legal Resolution was accepted unanimously.

Anthony Gudzin, Chairman;
Harold Kreature, Secretary.

Patartina ir kitų miestų lietuviams šitą rezoliuciją priimti ir nusiųsti Raudonajam Kryžiui į Washingtoną. Siunčiant rezoliuciją patartina ją atmušti ant drukuojamos mašinėlės, nes taip bus gražiau. Tą galimą padaryti kiekvienam Real Estate ofise, jei tarp pačių lietuvių nebūtų kam. Ir tą reikią daryti greitai, pakol pinigai da neišsiųsti į Lietuvą.

Pajieškojimai

SKAITYTOJŲ ŽINIAI

"Keleivio" skaitytojai kada siunčia pajieškojimą į Redakciją, butinai turite prisijoti ir tą juoste, kuri užlipinta ant laikraščio su juo vardu, nepriusitus juosteles pajieškojimai nebus taplinami.

"Keleivio" Administracija.

Juozas Šlaupas, esantis vokiečių nelsaivėje pajieško savo brolio Mykolo Šlaupos, Kauno gub., Šiaulių pav., Iždagerių kaimo, gyvenęs Cheltenham, Pa. Jo paties ar kas jį žino mieldžiū pridut man jo adresą.

Josef. Schlaupas, N13795, Kriegsgefangenen Lager Schnaide-muehl, Battal. 11 komp. 4. DEUTSCHLAND.

Juozas Kopčius, iš vokiečių nelsaivės, ieško savo brolio Antano Gar-gaso, Kauno gub., Šiaulių pav., Vieš-nių valsč. Subačių kaimo, gyvenno Brooklyn N. Y. Jo paties ar kas jį žino jo adresą prašo atsiųskiti.

Josef Kopcius, N13797, Kriegsgefangenen Lager Schnaide-muehl, Battal. 11 komp. 4. DEUTSCHLAND.

Pajieškau savo vyro Jono Mersfeldo, kuris jau nuo 1906 metų gyvena Amerikoje, o nuo 1912 metų negaunu jokios žinios nuo jo. Jisai paėina iš Kauno gub., Panevėžio pavieto, Naujamiesčio valsčiaus, Daigonių kaimo. Amžiaus turi apie 45 metų, tamsių plauku, paskutiniu laiku, t. y. kokie 5 metai atgal, jis gyvenno New Haven, Conn. Kas apie jį žino, malonės man pranešti, ar jis gyvas, ar ne. Aš kenčiu didelę vargą, esu karės pa-bėgėlė ir gyvenno Maskvoje. Mano adresas toks:

Moskva, Malaja Lubianka, d. 16, kv. 13, Anna Mersfeld.

VISUOMENES ŽINIAI

Pajieškau Petro Vanagelio, pasiva-dinusio Peter Wemeir, kuris prieš 5 nedėlias pabėgo iš Philadelphia, pa-siimdams musų automobilių. Auto-mobilius dviem sėdynėm, vadinais "Mercer Raceabout". Kas apie jį praneš gaus 25 dol. atlyginimo. Jis yra linksmas budo, daug mėgsta apie automobilius šnekėti. Šičia tilpsta jo fotografija. Kas pažinsit, praneškite

arba paduokit policijai, nes jis yra daug žmonių nusikradęs.

Sabas Mankus, 309 N. 12th st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau švogerio Vilimo Balčaičio, Kauno gub., Raseinių pav., Jurbarko miesto, gyvenno Chicagoje, bet iš ten išvažiavo. Kas žinote mieldžiū pranešti.

St. Slavinskas, 1804 Park Ave., Escanabo, Mich.

Pajieškau pažįstamą Olesę Jan-kaitės, Kauno gub., Šiaulių pav., Juvėnio parap. Vrublevičiaus sodos, gyvena bene New Yorke. Mieldžiū atsiųskiti, ar kas žino pranešt.

Feliksas Buivysas, 2708 Spring Alley, Pittsburgh, Pa.

Pajieškau draugą Juozą Mieliaus, Kauno gub., Telsių pav., Varnų pa-rap., Gintalių sodos, prieš 2 metus kartu gyvenom Seattle, Wash. Turu svarbų reikalą ir mieldžiū kas žino pranešti.

Anton Nakšas (Knox), BOX 68, McCleary, Wash.

Pajieškau draugą Adomo Vitkaus-ko Pieskinės valč. Naujienės kaimo, gyvena bene Worcester, Mass. Taipgi draugą Juozą Placki-čio iš Kalvarijos miesto, Suvalkų g., gyvenno Cleveland, Ohio. Mieldžiū atsi-šaukti ar kas žino pranešti.

Joe Sinkauskas, Paterson, N. J.

Pajieškau Francišką Rimkaus, Kauno gub., Vilkmergės pav., Salu pa-rap. Punkiškių sodžiaus. Gyvena kur tai apie Rochester, N. Y. Turu la-bai svarbų reikalą delei mirties jo dėdes Vincento Diliaus. Kas žinote praneškite ar jo paties prašau greit atsiųskiti.

A. Zaborskis, (5) BOX 67, Tollerton Sta., Gary, Ind.

Pajieškau draugų ir pažįstamų: Juozą Andrusiaičio, Motiejaus Rus-ko, Frano Visniausko ir kitų iš Su-valkų gub., Pilviskių valsčiaus. Aš esmi iš Balcionių kaimo. Mieldžiū atsi-šaukti.

Andrius Rusinskas, Chicago, Ill.

Pajieškau broliu Petro Kurulio ir seserės Onos Krucienės, taipgi Anelės Kurulaitės, gyvenno Norwood, Mass. Mieldžiū atsiųskiti.

Povilas Kurulis, 3570 E. 72nd st., Cleveland, Ohio.

Nuo karės pabėgęs Juozas Gudis-kiš pajieško savo sunaus Vincento Gudiskio Amerikoje, paėina Suvalkų gub., iš Aleksotos. Jo paties ar ži-nančių prašo pridut jieškomoje adresą sekantį vieton:

Gorod Viatka, Ivanovskaja ulica, dom Salaevo N21.

Josefu Josifoviču Gudiskis.

Pajieškau dėdes Jono Vičio, antru kartą atvykę Amerikon, iš Kauno gub., Raseinių pav., Kvedainių mie-to, as esu Šilalės parap. Rubinavo dvaro. Mieldžiū atsiųskiti ar kas jį žino pranešti.

Jonas Zigaitis, 164 Chateauguay st., Montreal, Canada.

Pajieškau draugų ir pažįstamų iš Kauno gub., Krakų parap., as esu iš Bakšiškių kaimo. Mieldžiū atsiųskiti.

Alfonas Kuprevičius, 595 E. South st., Akron, Ohio.

Pajieškau pusbrolio Stanislovo Anusaus, Kauno gub., Raseinių pav., Dikimo miestelio. Jo paties ar kas žino mieldžiū atsiųskiti.

Stanislovas Eironas, BOX 50, Pierce, W. Va.

Pajieškau Augusto Rastausko, pir-ma gyvenno Scranton, Pa. Jo paties atsi-šaukti ar kas jį žino mieldžiū pri-šijoti man jo antrąsą.

W. Laskevicius, 1024 Melon st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo švogerio Edmundo ir Kazimiero Norkevičių, prie du me-šius gyvenno Hartford, Conn. Taipgi savo brolio Juozo Dakanio. Jų pačių atsi-šaukti ar kas žino mieldžiū prane-šti.

J. Dakanis, 655 Grand Trunk st., Montreal, Canada.

Pajieškau brolio Klemenso Dun-dos, Kauno gub., Šiaulių pav., Joniškės parap. Jokiškių kaimo. Turu svarbų reikalą ir mieldžiū jo paties ar žinančiųjų atsiųskiti.

Jukubas Dunda, 2078 Boston Ave., Bridgeport, Conn.

Pajieškau pussesterių Onos ir Bar-boros Uknaičių, Kauno gub., Šiaulių pav., Viešnių parap., Golių sodos. Taipgi ir kitų savo pažįstamų ir gi-minių mieldžiū atsiųskiti.

Ona U. Bigailienė, Jerome, Pa.

Pajieškau švogerio Izidoriaus Bud-reičio, Kauno gub., Raseinių pav., Šimkaičių valsč. Kolniųjū sodžiaus. Aš esu tos pat vietos. Mieldžiū atsi-šaukti.

Antanas Audraitis, % Z. Sodonis, E. Boston, Mass.

Pajieškau savo tetos Jievos Salio-nickės-Naukiutės, Suvalkų gub., Vilkaviskio pav., Virbaliaus valsč., Daugėlaičių kaimo, gyvenno Shenan-doh, Pa. Mieldžiū atsiųskiti, ar kas žino pranešti.

Magdė Naviokiutė, 327 E. 10th Ave., Homstead, Pa.

Pajieškau brolio Izidoriaus Čepaičio ir pusbrolių: Jono Venclovo ir Stepono Abramovičiaus, visi Kauno gub., Šiaulių pav., Šaduvos parap. Turu svarbų reikalą ir mieldžiū jų pačių ar žinančiųjų atsiųskiti.

Leonas Cipas, 305 Antilope st., St. Louis, Mo.

Pajieškau dėdes Antano Žibo, se-niau gyvenno Feras City, Pa. Turu nuo jo sunaus Frano laišką iš Lie-tuvos, mieldžiū atsiųskiti ar kas žino pranešti.

Antanas Kapočius, 196 Chapel st., Pittston, Pa.

Pajieškau draugą Rokaus, Juozo zo Bandzios ir Antosės Bandzičios, Kauno gub., Šiaulių pav., Gruzdžių parap., Lukasaičių kaimo. Mieldžiū atsiųskiti.

Kazimieras Čerkauskas, 107 Farnon st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau dėdes Jurgio Seluko, Vilniaus gub., Trakų pav., Olkinikių valsč., Tiltų sodžiaus. Kas jį žino malonės pranešti arba jis pats lai atsiųskiti.

Teresė Berzilionitė-Staknienė, 119 Howe st., Marlboro, Mass.

Pajieškau svainių Marės ir Juzės Zvalenciūčių, abi ištėkėjusios, paėi-š iš Suvalkų gub., Alytaus valsč., Šlados parap. Jos pačios ar kas ten išvažiavo. Kas žinote mieldžiū pranešti.

Alek Minkevičius, Iroquois Falls, Ont. Canada.

Pajieškau draugą Juozą Miečias, Kauno gub., Telsių pav., Varnų pa-rap., Gintalių sodos, prieš 2 metus kartu gyvenom Seattle, Wash. Turu svarbų reikalą ir mieldžiū kas žino pranešti.

Antanas Nakšas (Knox), BOX 68, McCleary, Wash.

Pajieškau pusbrolio Juliusa Siraus ir Antano Barkausko, abu Kauno gub., Telsių pav., Laukio sodos. Girdėjau Antanas gyvenno Connecticut valstijoj. Taipgi ir kitų savo pažįstamų mieldžiū atsiųskiti.

P. P. Lingevič, 1303 E. 55th st., Cleveland, Ohio.

Pajieškau pusbrolių Petro ir Sta-nislavo Usukų, taipgi Mortos ir Onos Usaičių, visi Kauno gub., Panevėžio pav., Krinčion parap. Ličionių kaimo. Mieldžiū atsiųskiti ar žinančiųjų pranešti.

Jonas Tauskiela, 731 Bank st., Racine, Wis.

Pajieškau Zabelijos Tsvakaitės, Kaladario viensėdžio, ir Kazimiero Andrejaus Lukšio iš Mieliskų vien-dėdžio, Subačiaus parapijos. Visi Kauno gub., Vilkmergės pav. Kas juos žino, teiksias pranešti šiuo adre-su:

Jukubas Tsvaska, 1038 Washington st., Norwood, Mass.

Pajieškau Jukubo Markevičiaus, Juozo Petrausko ir Dominiko Če-nonies, Vilniaus gub., Trakų pav., Sameliškių vals.

Jonas Petrauskis, P. O. BOX 102, Kincaid, Ill.

Pajieškau savo giminių ir pažįs-tamų draugų ir draugių Suvalkų gub., Mariampolės pav. ir parapijos. Mieldžiū atsiųskiti.

Frans Požera, S. T. L. Co., Ontanagon, Mich.

Pajieškau brolio Antano Grušo, Kauno gub., Šiaulių pav., Triskų pa-rap., Leilienu kaimo, gyvenno Chic-go. Jo paties atsiųskiti, ar kas ži-no mieldžiū pranešti.

P. Gruškė, 27 Maple st., rear, S. Manchester, Ct.

Pajieškau draugų ir pažįstamų, as esu Kauno gub. iš Panevėžio miesto, ką tik atvažiavęs į Ameriką. Turu visiems daug svarbų žinių ir mieldžiū atsiųskiti.

Antanas Markevičius, (4) 1304 So. 2nd st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau brolio Simono Staniulio, Suvalkų gub., Mariampolės pav., Balbieriškio valsč. Aš esu katik atvy-kusi iš Lietuvos ir mieldžiū jo kaip ir kitų savo pažįstamų ir giminių atsi-šaukti. Turu jiems daug svarbų žinių.

Rozalija Viktoravičienė, 1544 Broadway Ave., Grand Rapids, Mich.

Pajieškau draugo Jono Zukausko, Vilniaus gub., Trakų pav., Butrimo-nių valsčiaus, Česaukos kaimo, gyve-no Chicagoje. Jo paties ar kas jį žino mieldžiū atsiųskiti.

Jonas Sakavičius, (4) 786 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau brolio Jurgio Matulias-ko, Kauno gub., Vilkmergės pav., Grikepliaus kaimo. Jo paties atsi-šaukti ar kas žino mieldžiū pranešti.

Frans Matuliaskas, (4) 10701 So. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau pusbrolio Jono Balonio, Kauno gub., Raseinių pav., Zankaus dvaro, pirmą gyvenno Cleveland, Ohio. Jo paties ar žinančiųjų mieldžiū atsi-šaukti.

F. Beržinskas, (3) 250 Cardoni Ave., Detroit, Mich.

Pajieškau brolio Jono Snapkaucko, pirmiau gyvenno Brooklyn, N. Y. Vištyčio gminos, Suvalkų gub. Kas apie jį žino, mieldžiam pranešt.

Juozapas Snapkauskas, (4) 22 Gates St., So. Boston, Mass.

Pajieškau pussesterės Antaninos Kodėčės. Ji ištėkėjus, bet vyro pa-vardes nežinau. 3 metai atgal girdė-jau, kad ji gyvenno Chicagoje. Pajieš-kausi, taipgi pussesterės Julės Kvedrai-čiūtės, po vyro Pukienės, girdėjau, kad gyvenno Philadelphiaj. Abidvi Kauno gub., Panevėžio pav. Kas apie jas žino, tegul atsišiepia šiuo adresu.

Paulina Aukštikalniūtė, (3) % Kaiser & Boasberg, East Windsor Hill, Conn.

Pajieškau Petro Daugo, pirmiau gy-veno So. Bostone; yra labai svarbus reikalas jam pranešti, todėl kas apie jį žino, malonėkite pridut jo adresą.

P. Danilukas, (3) 33 Hanover St., Boston, Mass.

Pajieškau brolio Karolio Guzevičiaus, Kurskės gub., Bauskos pavieto, Bruknės valsčiaus, jis pirmą gyve-no Chicago, Ill. Kas apie jį žino, malonėkite pranešti.

Jonas Guzevicius, 1909 Abby St., Cleveland, Ohio.

APSISUOGOKIT. Neseniai prasiša-lino Adomas Januškevičius (vadina-si ir John Smith) nusikradęs mane ir keliatą kitų žmonių. Mažo ugio, 23 metų amžiaus, mėlynų akių. Kas praneš busime dėkingi. Taipgi pranešiam kad to žmogaus apsisaugotumėt.

Antanas Škačkauskas, 1119 Oak st., De Kalb, Ill.

Pajieškau apsigvedimui merginos nenėsės 20 metų, mokandios anglų kalboj rašyt ir skaityt. Aš esu blaivas ir nerukantis, turiu gerą darbą ir myliu gražų gyvenimą. Platesnes žinias suteiksiu per laišką.

Frank Vaicenavičius, 21 Swampscott Ave., Peabody, Mass.

Pajieškau apsigvedimui merginos nuo 20 iki 25 amžiaus, geistina, kad mokėtų skaityt ir rašyt. Aš esu 22 metų, turiu gerą darbą, paėinu iš Kauno gub. ir mergina turėtų but iš Kauno gub. Platesnes žinias su-teiksiu per laišką. Su pirmu laišku mieldžiū prisijust paveikslą. Paveik-lus grąžinsiu.

Petras Valentukevičius, BOX 127, Harrisville, N. H.

Pajieškau apsigvedimui merginos nuo 20 iki 27 metų amžiaus, kuri su-tiktų imti civilisą šliubą. Aš esmi laisvas, platesnių žinių kreipkitės laišku, prisijūniant savo paveikslus. Atsakymą duosiu kiekvienai.

P. J. Gerevich, 260 Havemeyer st., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau apsigvedimui merginos, mylinčios gražų gyvenimą. Aš esu studentas, mergina gali but ir bėdi-na, kad tik būtų dora ir išmintinga. Mieldžiū atsiųskiti.

P. Sharkis, 84 Salem st., Boston, Mass.

Pajieškau apsigvedimui merginos ar našės bevaikės, ne senesnės 27 me-tui ir ne jaunesnės 19 m., nežiurint kokių tikėjiminių pažiūrų, kad tik būtų pasiturinti. Aš esu 28 metų, turiu gerą užsiėmimą. Pletesnes ži-nias suteiksiu per laišką. Su pirmu laišku mieldžiū prisijust savo paveik-slus.

M. N. J., Kenosha, Wis.

Pajieškau apsigvedimui merginos nuo 27 iki 30 metų. Aš esu 32, tu-rių gerą darbą. Mylinčios gražų gy-venimą lai atsiųskiti prisijusdamos savo paveikslus. Atsakymą duosiu kiekvienai.

Jonas Zizas, 1195 Military Ave., Detroit, Mich.

REIKALAVIMAI.

REIKALINGAS TREČIAS BUCĖ-RIS mokantis atsakandiai bučėnės darbą; mokestis gera geram darbi-ninkui.

LETUVIŲ MAISTO KOOPERACIJA

1429 Reedsdale st.,

SOKRATAS.

8-ąjį aktą dramatiškas piešinėlis.
Vertė Negolėtinė.

Driksa. — O, viešpatie, aš ne kiek nepavydžiu, ir jei tik pirklyba eina gerai, man nieko daugiau nereikia. Nuo to laiko, kaip aš turėjau laimę likti viena iš tavo numylėtinių, mane pradėjo labai guodoti Atenuose. Bet tu myli Aglają, o aš myliu jaunąjį Sofronimą, ir Ksantipą, žmona Sokrato, pradžioje duot man jį už vyrą. Bet tu, viešpatie, naudosiesi savo teisėmis kaip lig šiolai. Man nesmagu tikrai tas, kad jaunikaitį auklėjo tas atkaklus Sokratas ir kad jo rankose da tebėra Aglaja. Reikia kaip galint greičiau paluosuoti juos iš po jo valios. O Ksantipa džiaugsis jį atsikračius. Sofronimas ir Aglaja neprivalo būti pas Sokratą.

Anitas. — Miela Driksa, aš tvirtai tikiu, jog man su Melitu pasiseks nužudyti tą pavojingą žmogų, kuris skelbia tik labdarybę ir viendievybę, ir kuris drįsta tyčiotis iš tokių dalykų, kuriuos mes šventais pripažįstame. Bet jis juk Aglajos globėjas. Agafonas, Aglajos tėvas, kaip girdėt, paliko didelį turtą. Aglaja žavėja savo gražumu, aš ją myliu; su Aglaja aš turiu apsivesti ir Sokratą palikti ramybėje, pakol priversiu jį pakartoti.

Driksa. — Susimildamas, Sokratui nieko nedaryk, kad tik gauti man jauniki. Bet kokių būdų Agafonas galėjo palikti Aglają ant rankų to bulbanosio senio Sokrato, to įkirusio plepos, kuris klaidina jaunomene ir neduoda lankyti šventų dievnamų?

Anitas. — Agafonas irgi buvo užsikrėtęs tokiomis idėjomis. Buvo tai vienas iš tų rimtų ir paprastų gyvenime bepročių, budas kurių ne kiek ne panašūs į mus, lyg kad būtų gimę ne mūsų amžiuje ir ne mūsų pasaulyje. Tai buvo vienas iš užkeiktų mūsų priešų, kurie sau persistato, buk tai jie atlieka savo pareigą, kuomet kloniojasi viename Dievui, padeda žmonėms, myli draugus ir skelbia filozofiją. Jis buvo vienas iš tų, kurie nesidrovė tvirtinti, buk dievai nepažymėjo ateities ant bulio kepenų; tai vienas iš tų besmegenių protautojų, kurie teisia žinius užtai, kad jie aukauja dievams jaunas mergaites arba, jeigu to reikia, praleidžia su jomis naktį. Ir jeigu Atenuose būtų nors penki ar šeši panašūs galvočiai, tai to jau būtų gana, kad netekti man pusės įplaukų.

Driksa. — Taip, tas ne juokai.
Anitas. — Bet kol aš jį da nepasmaugiau, eisiu su juo pasikalbėti apie mano susižiedavimą.

Driksa. — Štai jis čia ateina: tu, viešpatie, labai su juo ceremonijesi — aš išeinu. Eisiu pas Ksantipą pasikalbėti apie mano jaunikaitį.

Anitas. — Lai buna dievai su tavim, miela Driksa, tarnauk jiems visuomet ir saugokis patikėti vienam Dievui, o svarbiausiai neužmiršk apie mano persiškų kaurus (Driksa išėina).

Scena III. — Anitas ir Sokratas.
Anitas. — O! Sveikas buk, brangus Sokrate, numylėtini dievų ir išmintingiausias iš visų mirtininkų. Aš jaučiu, kad kiekvieną sykį išaugu savo buitįje didesnis, kada tave pamatau; aš garbinu tavo ypatoj žmogiskumą.

Sokratas. — Aš žmogus paprastas, nemokytas ir pilnas nedateklų, kaip ir kiti žmonės. Ir tai jau gerai, kad tu mane nors pakenti.

Anitas. — Pakenčiu tave! Aš negaliu tavim atsigerėti. Aš norėčiau but panašiu į tave, jei tas būtų galima! ir tai tik delto, kad tankiau naudotis tavo prielankumu, kad tankiau girdėti tavo mokslo ir, pagaliau, aš geisčiau apsivesti su gražia tavo augintine Aglaja, likimas kurios priklauso nuo tavęs.

Sokratas. — Tas teisybė, jog tėvas jos, Agafonas, buvęs mano draugu, tai yra daugiau negu giminaičiu, mirdamas pavedė man tą meilią ir širdingą našlaitę.

Anitas. — Su dideliais turtais? Pasakoją, jog tai turtingiausia mergina Atenuose.

Sokratas. — Kaslink to, aš nieko negaliu tau pasakyti. Jos tėvas, tas brangus draugas, kurio norai man šventi, mirdamas uždraudė man pasakyti kam nors apie jo dukters turtą.

Anitas. — Tas užlaikymas paskutinių norų tavo draugo pritinka prakliniai tavo sielai. Bet juk visiems žinoma, jog Agafonas buvo labai turtingas.

Sokratas. — Jis buvo to vertas, jeigu turtai reikšia augčiausios esybės malonę.

Anitas. — Sako, buk koks tai jaunas vaikėzas, Sofronimas vardu, sukas apie ją dėl turto; bet aš užtikrintas, jog tu atsakysi panašiai ypatai, ir kad tokis žmogus, kaip aš, negali turėti konkurentų.

Sokratas. — Aš gerai žinau, ką aš

privalau — mislyti apie tokį žmogų, kaip tu; bet aš negaliu priversti Aglajos jaustis. Aš jai tėvas, o ne viešpats, ir ji gali atiduoti savo širdį kam nori. Paliepiamą aš skaitau priedarta. Pakalbėk su ja, jeigu ji sutiks ant tavo propozicijos, aš išpildysiu jos valią.

Anitas. — Aš jau sutartį padariau su Ksantipa, tavo žmona. Jai, turbūt, Aglajos nuomonė žinoma, todėl aš skaitau šitą dalyką užbaigtu.

Sokratas. — Aš skaitau dalyką užbaigtu tik tuomet, kada jis jau padarytas.

Scena IV. — Sokratas, Anitas ir Aglaja.

Sokratas. — Ateik arčiau, miela Aglaja, ir spėsk apie savo likimą. Štai garsus vyras, vyriausias mūsų miesto žinius, nori likti tavo vyrui. Aš paliksiu jus dviese, kad liuosai galėtumėt pasiaiškinti. Mano čia buvimas gali jus varžyti. Kaip tu padarysi — aš pritariu. Ksantipa viską prirengs, kas bus reikalinga prie tavo vestuvių.

Aglaja. — O, didis Sokrate! Man labai sunku, kad tu išėjai.

Anitas. — Matomai, tu labai užsitiki gerajam Sokratui?

Aglaja. — Tai mano priedermė; jis uždavuoja man tėvą ir auklėją mano sielą.

Anitas. — Gerai! Jeigu jis išvysto tavo jausmus, tai pasakys man, ką tu manai apie Cererą, Kibelą ir Venerą?

Aglaja. — Aš manysiu apie tai taip, kaip tau patiks.

Anitas. — Tai puikus atsakymas: tu taipgi ir darysi viską, kas man patiks?

Aglaja. — Ne! tai visai kitas dalykas.

Anitas. — Tu matai, jog išmintingasis Sokratas pritaria mūsų susižiedavimui. Jo žmona Ksantipa iš kantrybės eina to laukdama. Tu žinai apie mano jausmus link tavęs. Tu žinai mano užsiėmimą ir įtekme; tu matai, jog mano laimė, o gali but kad ir tavo taipgi, priklauso nuo vieno tavo žodžio.

Aglaja. — Aš tau atsakysiu taip teisingai, kaip išmokino mane tas didelis žmogus, ir su tokia laime, kokia jis man suteikė. Aš guodoju tavo užsiėmimą, bet aš mažai pažįstu tavo budą ir negaliu likti tavo pačia.

Anitas. — Tu negali! O nuožmi Aglaja! Juk tu laisva — reikiška, tu nenori to? **Aglaja.** — Taip, — aš nenoriu!

Anitas. — O ar tu pamislijai apie tai, jog tu mane tuomi pažemini? Aš matau, jog čia Sokratas man kenkia: jis taip atsakyt tave išmokino. Jis tau perša Sofronimą, tą niekingą mano priešą, bedievį.

Aglaja. — Sofronimas visai nėra bedievis. Jis nuo mažens pamylėjo Sokratą ir Sokratas jam yra antruoju tėvu, taip, kaip ir man. Sofronimas yra labai geras jaunikaitis. Aš jį myliu, o jis myli mane. Nuo manęs priklauso likti jo pačia, bet aš neprigulsiu nė jam, nė tau.

Anitas. — Tavo kalba mane kvaišina. Kaip tu drįsti prisipažinti, kad tu myli Sofronimą?

Aglaja. — Taip, drįstu, nes taip ištikro yra.

Anitas. — Ir nežiurint to, kad tu gali lengvai už jo tekėti, tu jam atsakai? **Aglaja.** — Taip.

Anitas. — Tu atsakai jam, tur but, bijodama padaryt man nesmagumą?

Aglaja. — O, visai ne! Kadangi aš niekuomet nesistengiau tau patikti, tai nebijau ir nesmagumą tau padaryti.

Anitas. — O gal tu bijai užrustinti dievus, pažemindama dvasiškąjį žmogų, o pasiskirdama svietiskąjį?

Aglaja. — Visai ne. Aš persitikirinus tame, jog viršesnei galybei visviena, ar aš ištėkėsiu už tavęs, ar už kito.

Anitas. — Viršesnė galybė! O, dukte mano, argi taip galima kalbėti! Reikia saikyt: dievai ir deivės. Saugokis, aš matau pas tave pavojingas mintis ir gerai žinau, kas tau jas įkvėpia. Žinok, jog Cerera, kuriai aš tarnauju vyriausiuoju žiniū, gali tave nubausti užtai, kad tu niekini jos kultą ir jos tarną.

Aglaja. — Aš ne niekinu nė vieno, nė kito. Cerera, kaip man pasakojo, valdo užderėjimais javų. Aš noriai tam tikiu; bet kas jai darbo link mano ištėkėjimo?

Anitas. — Jai prie visko yra darbo. Tu jau perdaug protinga esi; bet aš visgi tikiuos atverst tave ant teisingojo kelio. Ir taip, tu tvirtai nutarei neiti už Sofronimą?

Aglaja. — Taip, aš tvirtai nutariau, ir tas mane graužia dabar.

Anitas. — Aš nieko iš to negaliu suprasti. Klausyk: aš tave myliu; aš norėjau suteikti tau laimę ir augštai tave iškelti. Patikėk man, nestumk nuo savęs laimės, neieškink manęs; pamastyki! Mes viską turim paaukauti dėl savo laimės; jaunystė praeina, o turtai palieka; vienatiniu tavo siekiu turi but turtai ir garbė. Aš tau kalbu tą varde deivių ir dievų. Meldžiu tik pamastyt apie tai. Lik sveika, dukte mano. Eisiu melsti Cereros, kad ji tave įkvėptų, ir tikiu, kad ji sujudins tavo širdį. Da sykį, lik sveika ir atsimink, jog tu man pradžiojai netekėti už Sofronimo. (T. B.)

Kaip ivykinta Kristaus ideja.

Patekti į tų aukų tarpą galėjo kiekvieno valandoj kiekvienas tas, kuriai žodžiui ar raštu išsitarė, kad iš jo žodžių, kaip jų prasme aiškinant galima buvo įtarti linkstant bedievybėn, nežiurint, kad toksai įtariamasis uoliausiai pildė visus bažnyčios įsakymus, dagi su didžiausiu ir tikriausiu dievotumu, bijanties patekti į nužiūrėjimą, žinant, kad šventų inkvizitorių godumas grobti nužiūromų ir nu-teistųjų turtus, tuos nužiūrėjimus sudarydavo ir iš to, iš kur ne tikėtis negalima buvo.

Šventos inkvizicijos tribunolas paprastai apkaltinimus rėmė pranešimais (denunciacija). Delatoris arba pranešikas visuomet buvo laikomas paslapyje net kol byla užsibaigdavo. Tas kaltinamajam neduodavo apsiginti, nurodant faktus, kurie skundiką paskatino prie tokio tankiai sugalvoto apskundimo. Užsitikėtinu šventos inkvizicijos tribunolui pranešiku galėjo būti kiekvienas skundžiamoj giminietis, kaimynas, svetimas, suaugęs ir nepilnamečiai vaikai. Tokie pranešimai buvo atmetami tik tada, kada skundžiamasis, žinodamas šv. inkvizicijos tribunolų taktiką tuojaus be apsirikimo savo skundikus įvardino ir nurodė priežastis, kurios anuos pastumdėjo prie skundimo.

Liudyti galėjo moteris prieš savo vyrą — prie tokiu liudijimo ji buvo net verčiama, — vyras prieš savo moterį, vaikai prieš savo gimdytojus. Liudyta ir pranešinė tankiai iš baimės, kad tuo pačiam išsisukus nuo užmetimo; suskundimo priežastimi galėjo but varžytinės, pavydas, kerštas arba noras pragaišinti savo giminaičius, kad jų dalį (turtą) paimti. Vyras galėjo suskusti savo moterį, kuri painiojosi jo meilėje su kita moteriške, gi moteris galėjo tą patį daryt dėl paties savo vyrui. Sunus galėjo suskusti savo tėvą, kuris varžė jo palaidą gyvenimą. Už pranešimą, nors jis pasirodyt neteisingiausias, skundikas liuosos buvo nuo kokios nors atsakomybės. Paslapyje buvo užlaikomas skundiko vardas, paslapyje arba skundžiamoj nežinėje buvo daromas ir suskundimas. Šios sąlygos ir pavertė kovą už tikybės tyrumą baisiausiaja plėga žmonėms visur, kur tik veikė šventos inkvizicijos tribunolas, paleisdamas liuosai rankas visiems nedorėliams, o slogindamas nuolatine, neaprasoma baime visus dorenius ir mąstančius žmones.

But tokių sąlygų išvystymas buvo reikalingas šventai inkvizicijai, nes tuo keliu lengva buvo jai eiti prie savo tikslo. Bėgis ir rezultatas viso tarymo net iki nuosprendžio paskelbimo buvo laikoma skundžiamoj nežinėje; apie apskundimą ir tarydymą irgi nežinodavo nieko net ir artimiausios skundžiamojos giminės. Tik nuteisimą apskelbdavo ant žudymo plečiaus.

Laikas tarydymui nusikal-tėlio nebuvo apbrėžtuot. Priklausė tas nuo to, kaip greit galima buvo surinkti priparodymus kaltybės, o taipgi nuo valios inkvizitorių.

Taigi ir nereti buvo atsiti-kimai, kad suimtas iki teismo nuosprendžio kalėjime turėjo išbuti po kelis mėnesius ir metus, nors ir šventos inkvizicijos teismas nesurado jokių priparody-

mų kalinamo asmens nusikal-timų. Daug tokių nepri-parodomų nusikaltusiais ka-lėjimuose turėdavo ir mirti. Nuo dienos, kada heretiku įtariamasis žmogus pakliuda-vo į šventos inkvizicijos ran-kas, su juo niekam negali-ma buvo turėti jokių susine-simų. Vargas tam, kas iš-drįstų išreikšt žodį užuo-jautos šventos inkvizicijos suimniam! Toksai turėjo but duojos suimtas patsai ir likties auka. Suimniam nuo dienos prirodymo jiems, kad jie linksta netikybom, prastodavo teisės link viso judinamojo ir nejudinamojo turto, kuris turėjo pereiti tankiausiai bažnyčios nuo-savybėn, dalis gį tekdavo valstybei, nežiurint ar nu-teistasis turėjo šeimyną ir nepilnamečius vaikus ar ne. Iš to tai ir susidarė milžiniš-ki turtai bažnyčios ir vie-nuolinių, ypač Francijoje, Italijoje ir Ispanijoje. Ro-mos-katalikų bažnyčia mo-kėjo šeiminkaut ir daugin-ti savo pajamas.

Minėtasis Bernardas Gvi-donis savo veikale "Practica Inquisitionis Hereticae Pravitatis" rašo:

"Kiekvienas žmogus vi-sur ir visuomet gali suimti netikelį ir atiduoti jį bažny-čios vyriausybei, kurios priederme yra atiduoti jį šventos inkvizicijos teismui. Heretikai tur but laikomi kalėjime, kad nekenktų ki-tiems.

Viens inkvizicijinių rašy-tojų Eymeric'as nustato šio-kias taisykles: Kas, kai-po heretikas pastatytas prieš teismą, painiojasi sa-vo išpažinimuose ir priešta-raują vyriausiuose apskun-dimo punktuose, turi but tortuojamas. Ką viešo-ji nuomonė nurodo kaipo ne-tikintį ir bus bent vienas liudininkas, turi but tortu-ruojamas."

Nežiurint, kokius išpaži-nimus padarė teismui kalti-namasai, tokiais išpažini-mais nepasitenkindavo šventos inkvizicijos teismas ir beveik visada tardymą baigdavo kankinimais, kad išgavus kuolabiausiai ap-kaltinančius išpažinimus. (Toliaus bus.)

Kas teisingų žmonių gal sakyt, kad krikščionybė ei-na meilės ir tiesos keliu?

"KELEIVIO" SPAUSTUVE

Viena iš didžiausių lietuviškų spaustuvių Amerikoje su naujausiomis mašinomis ir geriausiais įtaisymais.

SPAUSDINAM:

KNYGAS,
KONSTITUCIJAS,
PROGRAMUS,
APGARŠINIMUS ir
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS.

Reikiška, spausdiname visokius spausdinius nuo didžiausios knygos iki mažiausio etiketo. Darbą atliekame

GRAŽIAI, PIGIAI ir GENTAI.

Ypatingai pigiai ir gražiai padarom draugystės Konstitucijas ir kitas visokius ju reikalingus spausdinius. Todėl su visokiais spaudos reikalais kreipkitės į "KELEIVIO" spaustuve, o visados gausit teisingą ir gerą patarnavimą.

"KELEIVIS"

255 Broadway, So. Boston Mass.

ŽMOGAUS ISSIVYSTYNAS

KAIP IR IS KUR ATSIDARO ŽMOGUS? ISSIVYSTA IS BEZDRONES, NEKURIS SAKO, BET IS KUR ATSIDARO BEZDRONIS?

Yra tai klausimai, kuriuos šitai ir nesunkiai išsiaiškina šita knyga. Jejo tolpa paveldinti būsio būdu toji forma išsivystyme kelti šit priėjo pale žmogaus.

KAINA 85c.
GRASIAIS AUDIMO APDARAIŠ 90c.

LIETUVIŲ ŠEIMYNŲ ISTORIJA

PAGAL JUŠKŲVICIAUS DAINAS...

PARAŠIS Z. ALKSA.

KNYGA, KURI AIŠKIAI APRASO LIETUVIŲ PRABITĮ NUO ŽILIOS SENOVES.

Iš jos sužinosi, kada mūsų protėviai vėgdavo sau žmonas, vėltus pirkdavo. Kaip netiesos parduodavo savo dukteris. Kiekios buvo vestuvės ir laidotavų apeigos ir kaip jos baigdavo. Tai viena knyga lietuvių kalboje, kuri taip smulkiai išsivildina mūsų prabitį iš užuolū užliūdintų po pačius žmonas.

KAINA 85c.
AUDIMO APDARAIŠ 90c.

Viršminėtos knygos gaunamos "Keleivio" knygyne. Siuntiant pinigų adresą užrašykite taip:

"KEL IVIS," SO. BOSTON, MASS.

50,000
KNYGŲ

VISISKAI UŽ
DYKĄ

Ar Esi Kankinamas

Kožas vyras turi pareikalauti umu laiku vieną iš tų Stebuklingų Knygų. Vyras, kurie mana alsiaveti, vyras li-goti, silpnas, nerviški ir išnaikinti — vyras negali pri darbo ir ne galingi naudotis priimamo gamtos — vis tle vyras turi pareikalauti vieną iš tų didios vertybės medikališkų knygų. Knyga ta pasakys kaip vyras naikina savo gyvastį, kaip jie įganna ligas ir kaip jiems gali buti sugrąžinta sveika-ta, stiprumas ir spēkas trumpu lai-ku ir su mažais kaštais. Jeigu nori buti vyras tarp vyrų — stipras, reimas, energiškas vyras, ta knyga parodys kelią.

Uykai
Jel
Virus

Kelias į Sveikatą,
Stiprumą ir Energiją.

pamokinimų. Ji yra krančovi žinios ir talpina tikrai tokius daktus, katrus košanas vyras, jaunas ir senas, turtingas ir bielas, nevedęs ir vedęs, sergąs ir sveikas, turi žinoti. Atmink, jog ta knyga yra absoliutiškai už dyką, užmokama pačia. Ant kon-vertos niera padnotas medikališkas vardas. Nieks ne gali žinoti kas ten yra, tik jua. Paduok savo vardą, pavardę ir adresą aiškai, atkirp ir siusk tą Uš Dyką Knygą.

Siusk Tą Už Dyką Knygos kupona Šiandien.

DR. J. RUSSEL PRICE CO., L.202 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.
Godotimasi:—Aš esu užinterasuotas juų Uš Dyką Knygos Paduotimui ir norėdina gauti vieną iš tų knygų, umu laiku.

Vardas ir pavardė.....
Adresas.....
Miestas..... Stejus.....

IS AMERIKOS.

SOCIALISTAI ŠAUKIA TARPTAUTINIŲ SUVAŽIAVIMĄ.

Amerikos Socialistų Partijos Pild. komitetas telegrafu išsiuntinėjo viso pasaulio socialistų partijoms savo iniciatyvą-sumanybą sušaukti tarptautinį socialistų kongresą Haagon 3 d. berželio 1917 m., kad nutartų priemonės bendrai socialistų kovai už kuoveikiaušią taiką.

Sumanymas šaukt tarptautinį socialistų suvažiavimą taipgi pasiūstą Tarptautinės Biurui Haagoje. Reikalą Am. Soc. Partija motyvuoja sekančiai:

"Spresdami, kad laikas jau pribrendo, idant atgaivint Socialistų Tarptautinę sutartino darbininkų klasės judėjimo pamatais ir pradėjus bendrą kovą už kuoveikiaušią taiką įvykimą, Jungtinių Valstijų Socialistų Partija įneša, kad būtų sušauktas tarptautinis socialistų kongresas 3 birželio 1917 m. Haagoje. Iki kovo 1 d. Tarptautinės Biuras privalo apsvaistyt ir paskelbti to suvažiavimo šaukimą. Musų partija skaito save teieta padaryt šitą tiesioginę iniciatyvą".

Po šituo sumanymu-atšaukimu pasirašo: Bergeris, Spargo, Hillquit, Maley ir Work, S.P. Pild. Kom. nariai.

SUOKALBIS UŽMUŠTI GUBERNATORIŲ.

San Franciscoj dabar prasidėjo byla Tamo Mooney, kuris yra kaltinamas už padėjimą bombos laike militaristų ("preparedness") parodos pereitą vasarą. Nors kas tą bombą padėjo, tikrai nežinia, bet kapitalistai tuojaus suvertė bėdą ant savo klesos priešų. Jie tuoj suėmė darbininkų organizatorių Mooney, nes keli metai tam atgal Mooney reikalavo per spaudą, kad Kalifornijos gubernatorių Johnson palikuosutų du darbininkus, pasmerktu miriopi. Šituo reikalavimu remdamasis kapitalistų teismas nori prirodyt, kad Mooney buvo ant gubernatoriaus Johnsono piktas ir todėl įsiai, o ne kas kitas, turėjo padėti ir tą bombą ant gatvės, kuria gubernatorių Johnson vedė "prisirengimo" parodą. Kapitalistų teismas, vadinas, nori prirodyt, kad Mooney norėjo užmušti gubernatorių.

Bet vieną žmogų apkaltinti ir pražudyti kapitalistams būtų permaži. Kada pasitaiko proga, jie nori nubauti neapkenčiamų savo priešų kuodauglausia. Todėl ir dabar iš šitos bombos jie išpušt "didelį suokalbį užmušti gubernatorių". Į tą suokalbį jie įtraukė jau anaršistų laikraščio "The Blast" redaktorių Alexandrą Berkmaną, jo sekretorę p-lę M. E. Fitzgeraldiute, IWW darbininkų gynimo lygos iždininką Minorą ir daug kitų. Kapitalistai nori visus juos pasiūsti ant kartuvių arba uždaryti iki gyvos galvos kalėjiman.

SUSTREIKAVO 400 DARBININKŲ.

Hammond, Ind., mieste United States Metal Refining Co. ir International Lead Refining Co. fabriku 400 darbininkų sustreikavo, nes kompanijos atmetė jų reikalavimą pakelti jiems algas. Streikas plečiasi, kompanijai pagalbą pasiūsta sustiprinta policijos sargyba.

J. MAZUKAS KALTINAMAS ŽMOGŽUDYSTĖJ.

Sausio 15 d. Brocktono teisme poni Frances Linsky gyvenanti po nr 75 Intervalle st., Montelloj, areštuota už aplaistymą Juozo Mazuko deginančia rūsčia, apskundė J. Mazuką kaip žudytąją jos kuditikio, kurio ji prieš du metus nuo jo buvo susilaukus, o kurį J. Mazukas, kaip liudija Frances Linksienė tuojaus po užgimimo nužudė.

Mazukas laike to apskundimo buvo teisme ir čia pat likos areštuotas ir nugabentas kalėjiman, kur bus laikomas iki teismo.

Sakoma, kad Linksienė turinti vyrą Lietuvoje ir čia gyvenusi su J. Mazuku, kaip su savo vyru viename name. Policija pasiėmė dviejų gydytojų vardus, kurių kol-kas nepaskelbia. Tie gydytojai turės but liudininkais Linksienės skundime.

KARĖ SALIUNE.

Sausio 12 d. nakčia Worcesterj policija užtikio jėskomus plėšikus saliuone prie Spring gatvės ir areštavo Franą Lundstromą, Philip Robertsoną ir Thos E. Bekerį už vagystę ir užpuolimą. Robertsonas greit ištraukė revolverį ir paliepė policistams pakelti rankas. Policmonas Foley smarkiu smugiu išmušė plėšikui revolverį iš rankos. Bet revolverį pagriebė Lundstrumas ir paleido keturis šuvis; policistai parsimušę plėšikus ant žemės raicijoši ant grindų, kodovami už žut but. Esančių saliuone žmonių tarpe kilo didelis sumišimas. Šuviai sudaužė veidrodžius ir langus, bet policistai plėšikus surakino į geležinius pančius ir nuveikė.

NELAIMĖ MOKYKLOJ.

Manchester, N. H. — Prie Parkelio mokyklos West Manchesteryje atsitiko nelaimė. sueinant vaizkams mokyklon, nuo stogo nukrito kruva sniego su ledais ir du vaiku užmušė ant vietos, o 6 sunkiai sužeidė. Tėvai kaltina miestą.

ŠALTIS SUNAIKINO PASELIUS.

Iš Los Angeles, Cal. pranešama, kad nepaprastas tenai šaltis, kuris tęsėsi nuo 25 iki 30 gruodžio, sunaikino paselius, ypatingai sodnams pridare milžiniškų nuostolių. Pomarančiai (oranges), sakoma, visai sunaikinti. Blėdis apskaitoma ant 5 milijonų dolerių.

Californijoj šaltis yra nepaprastu apsiereiskimu. Šiomet per Kalėdas ir ten buvo rogių kelias.

REIKALAUJA PANAIKINIMO KARTUVIŲ.

Illinois valstijos prokurorų susivienijimas laikytame savo suvažiavime Springfieldo mieste nutarė reikalaut iš valstijos panaiikimo įstatymo, kuris liepia nuteistuosius mirtin prasižengėjus karti. Suvažiavusiųjų prokurorų dauguma rekomendavo, kad įvesti vietoje kartuvių elektros kedes. Argumentuojama, kad "elektra momentaliai užmuša baudžiamojo sąmonę ir nedaro jam jokių kančių.

BROOKLYN, N.Y.

Lietuvių apšvietos Dr-jos metinis susirinkimas bus 21 Sausio, nedėlioje 2 val. po pietų, Tautiškam name, 101 Grand str. Visi nariai susirinkite būtinai, nes bus renkama valdyba ir organas. Kas turite paėmę skaityt knygas, sugrąžinkite.

A. Kubilius Sekr.

Vietinės Žinios

ATVIRAS ŽODIS "DARBININKŲ".

"Darbininkas" (N 182) savo peržvalgoj verkia, kad pp. Balutis, Šliupas ir kiti laisvų pažiūrų inteligentai rėmę anais metais neprigulmingas parapijas ir net ant tautiškių kapinių sakę prakalbas, o dabar Cambridge'uje laisvai manantis p. Bartkevičia remia ir pritaria neprigulmingai parapijai.

Turiu pasakyti atvirai, kad aš remiu ir remsiu kas yra naudinga lietuviams, visviena, ar tai būtų užmanytas kunigo, tautininko, socialisto ar laisvamano. Iki šiolie mes pribudavojom Amerikoj daug Rymo katalikų bažnyčių, kurios lėšavo daug tukstancių dolerių, ir tą turtą per kunigų pasidarbavimą užrašėm airišų vyškupams. Reiškia, mes, lietuviai, pasistatom bažnyčia, o airišis ant musų savasties ponas ir mes jau neturim prie jos jokios teisės.

Pavyzdžiui paimekim kad ir Cambridgej. Čia mes pasistatėm bažnyčia, kuri kaštavo \$50,000. Kardinolas atsiuntė kunigą, kuris tuojaus ir užrašė ją ant kardinolo vardo. Kokią mes dabar turim iš to naudą? Yra puiki svetainė po bažnyčia, bet negalima joni kojos inkelti. O ką galima gero bažnyčioj išgirsti? Nieko, apart keikimų, koliojimų ir žmonėms apykaklių plėsimio. Ir negalime to blogo pataisyti, nes bažnyčios ponu yra kardinolas. Ji musų kruvinais centais pastatyta, bet teisės prie jos neturime. O nuo kardinolo ko mes galime tikėtis? Nieko, o nieko! Kuomet musų kunigas dasiėdė mums iki gyvojo kaulo, pradėjom prašyti jo malonės, kad duotų kitą kunigą. Buvo pas kardinolą siūsta net 7 kartus delegacija su gražiausiais prašymais; daug rašyta ir prašyta, o vienok neišklause musų maldavimų. Kardinolas mums ve ką pasakė: "Neikit pas kun. Krasnicką, eikite į airišų bažnyčia arba į lenkų bažnyčia." Mes sakom, kad nesuprantam lenkų kalbos, o musų moteris dar labiau nemoka kitų kalbų, išskyrus lietuvišką. Tuomet kardinolas mums liepė: "Sudėkite \$6,000.00 ir atneškite man, o rytoj kun. Krasnicko nebus Cambridgeje." Mes negalėjom kardinolui sudėda reikalauja \$6,000.00.

Mes pamatėm, kad musų dvasiškiškai rupi tik žmonių pinigai, o ne jų gerovė. Pasisavinome musų bažnyčia ir da reikalauja 6,000.00.

Mes pamatėm, kad musų Rymo katalikų dvasiškiškai rupi tik musų pinigai ir mes tuo pasipiktinam. Delto mes ir pradėjom tvirti tautišką parapiją. "Darbininkui" tas nepatinka, nes iš tautiškos parapijos jo trumtas negalės daryti sau biznio. "Bet mums jo biznis ir nerupi. Mums rupi musų pačių labas. Mums rupi kad pastatyta musų pinigais bažnyčia būtų musų savastis, o ne kokio ten airišio. Mums rupi, kad musų kunigais apikaklių žmonėms nedraskytų, su moterims nesimuštų, per pamokslus nekeiktų, bet mokytų mus. Tai ve, kodėl mes remiam tautiškas parapijas. Ar "Darbininkas" supranta?"

P. Bartkevičia.

Nuavė čeverykus ir pančiakas.

North Station'e, kuomet buvo šalčiausia šios žiemos diena, kažkas nuavė John E. Phalan'ui, jureiviui, čeverykus ir pančiakas jam bemiegiant stotyje ant suolo ir paliko basom kojom. Phalan'as rytmetj nubudęs ir niekur neradamas čeverykų basas per sniegą smarkiausiai šaltyje nuėjo iki City Skvero, įšiekodamas atidaros avalų krautuvės, bet krautuvės buvo da uždarytos, o policistas pamatęs tokiam šaltyje basakojį areštavo jį. Policijos nuvadoje jam davė pančiakas ir nupirko čeverykus. Pasirodė, kad jureivis pasivėlinęs ant laivo sugrišti, neturėdamas pinigų nakvinei kambarj nusisamdyti nusprendė pernaktot už dyką stotyje ant suolo. Bet kas toksai iškirto nemalonų jam šposą.

Extra susirinkimas!

Liet. Labd. Draugijos, 19 d. sausio, pėtnyčios vakare, Lietuvių svetainėje. Visiems nariams būtinai reikalinga dalyvauti.

A. Rasinavičius, sekr.

Sausio 21 d. Socialistų svetainėje (nedėlios vakare bus gyvos diskusijos svarbiuose klausimuose. Kviesčiama publika skaitlingai biose klausimuose. Kvie-

DENTISTAS

Dr. I. Ganzburg

Labai gerai atlieka darbą su dantimis ir jų ligomis, už žemesnę kainą, kaip bet kas kitas Brocktone. Pilenas užganėdinimas gvarantuojamas. Mokslas ir patyrimas Rusioj ir Amerikoj yra geriausi liudytoju to. Ateikite patį persitikrinti.

Kalba rusiskai ir lenkiškai.
64 W. Elm street
Brockton, Mass.

Severos Lietuviškas Kalendorius

1917 metams jau atspaudintas ir gatavas išsiųsti. Reikalaut aptiekoj arba rašyti tiesiog mums, o mes mielai pasisime.

Dovanai

Kosulys

dažniausia buna įkėjęsusi apsiereiskimu ligos, kaip: pažandų uždegimas, influenza arba mėšlunginis krupas. Kad sulaukyti kosulį ir palengvinti slogoms, patariama vartoti

Severa's Gethard Oil

Yra žinomas kiekvienoje namuose, kaip patikrinti būtent trintu saponais vietas, ypač gimusias ir reumatizmo, persisaldymo arba uždegimo. 25 ir 50c.

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS

(SEVEROS BALSAMAS PLAUCIAMS)

Tuoju gydymo būdu gali naudotis ne tik suaugusieji, bet ir vaikai. Net mažiausias kuditikis apturėti palengvinimą. Taigi vartok tuos vaistus nuo kosulio, persisaldymo, užkimimo, nediferinės gerklės skaudėjimo, kosulio, gimusio iš pažandžių uždegimo ir nuo influentinio kosulio.

Kaina: 25 ir 50c.

Pradoma aptiekose reikauti tikiai Severos Gyduolių, sangoties dirbtinųjų arba falsifikacijų ir visomet pasakyti firmos vardą: "Severa" prie kiekvieno pirkimo. Jei vietos aptiekoj negalima gauti, užsakius tuojaus bus pasiųsta.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

DRGO PRUSEIKOS PRAKALBOS.

Sausio 20 d. d. L. Pruseika kalbės Rochester, N. Y. Sausio 21 d. Akron, Ohio, svetainėj po N. 30 Howard str., 1:30 po pietų. Sausio 22 ir 23 Cleveland, Ohio, Popovičiaus svetainėj po N. 237 St. Clair ave. D. Petrauskas.

CHICAGO, ILL.

PIRMAS DIDELIS BALIUS.

Progresivių Dr-jų Saryšio, Northside, bus nedėlioje 21 Sausio-January 1917 m. Schoenhofen Salėje, kampas Milwaukee ir Ashland ave. Prasidės 6:30 vakare. Įžanga prie durų 35 c. iš anksto perkant tik 25c. Kad sujungus išblaškytas musų spēkas ir pakelti kulturišką musų spēką, yra pasirengę tame vakare dalyvaut gabiausios Chicagiečių spēkos: dainininkai, kalbėtojai ir kitokie. Tai bus vienas iš turtingiausių dailės vakarų, todėl malonėkit kiekvienas atsilankyti.

KOMITETAS.

Kada tu gimei?

Prisiųsk savo adresą ir kokiam mėnesiui esi gimęs ir 10c. dėl pristatymo, o gausi knygelę, kuri pasakys tavo visą gyvenimą, kokis tavo talentas, kuom ir kada turi užsiimti, su kokia ypata apvesti; kaip auginti kūdikius pagal jų mėnesio planetą. Planetos daigte dėl vyrų ir moterų adresuok:

A. ZVINGILAS
P.O. Box 3232 Boston, Mass.

Vasario 10 d. Lietuvių salėj LSS. 60-ta kuopa atkarototinai stato veikalą "Du Broliu". Mat pirmu kartu jis buvo vaidinamas Dudley Opera House svetainėje, Bostone, kuri so-bostoniečiams nelabai žinoma, todėl iš So. Bostono lietuvių daugybė žmonių veikalo da nėra mate. Todėl kuopa nutarė atvaizdinti jį da ir So. Bostone.

ANT PARDAVIMO.

Pajieskau kostumerių barberių ir noriu parduoti savo barzdaskutylką. Kas norėtųmė pirkti, tai pasiskubinkite, nes labai gera proga. Biznis išdirbtas ir labai geroj vietoj. Pinių ant nedėlios padaro po 70 ir 80 dolerių. Yra 6 skutami kėrsiai ir vienas bolinis stalas. Barberiai gali gerai išmokyti bolėna grajiti. Taipgi yra maudynė su karštu vandeniu. Daug žmonių ateina maudytis. Viet tik iš maudynės galima padaryti po 3 ir 4 dolerius ant dienos.

Jeigu atsirastų geras pusininkas, meldžiu tuojaus atsisaukti. Biznis geras ir geroj vietoj, puikiai išdirbtas, tik pasiskubinkit nupirkti, nes savininkas turi išvažiuoti ant vainos už gaspadorių.

GALINIS D. VIDURINIS
Barberis, (3)
224 Broadway, So. Botsnon, Mass.

PUIKUS SOKIAL.

Rengia Lietuvių Labdarystės Dr-ja sekančių subat vakarais: Sausio-Jan. 20 d., Vasario-Feb. 3 ir 10 dd. 1917 m. Pradžia 7:30 val. vak.

LIETVIŲ SALĖJE.

Kamp. E ir Silver Sts., So. Boston. Šiuomi užprašome visus atsilankyti kuoskaitingiausiai ant šių puikių soikių, kur galėsite linksmai ir smagiai laiką praleisti ir apart to dar savo atsilankymu paremsite Lietuvių Labdarystės Draugiją. Visuose vakaruose grajis gera orchestra. Visus širdingai užprašo

Rengėjai.

Ar Pirkši Laikrodėlį?

Šioj gadynėj nieks negali apsieit be laikrodėlio. Tai pirkite laikrodėlį mano aratuvėj, kur yra puikiausias pasirinkimas. Perkant laikrodėlį, lenčiugą ar žiedą reikia mokėt tik po \$1.00 į savaitę, kol išmokėsi su derėtą sumą.

Pas mane galite gauti sieniinių laikrodžių visokios rūšies. Pataisau sugadintus arba išmainau ant naujų.

Is kitų miestų galite rašyti ir musų agentai ateis su sampliais ir palms orderius.
P. VALUKONIS,
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Gražiausių Dainų ir Najiausių EILIŲ KNYGA

Papuošta daugeliu spalvutų puikių paveikslų. 223 puslap. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuot ant viešų susirinkimų.

Knygoje trijų rūšių eilės: TAUTISKOS, ŠEIMYNIŠKOS IR DARBININKISKOS. Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje. Kiekvienas turėjęs papuoštą savo knygyną minėta knyga. KAINA TIK 75 CENTAI. Ta pati knyga drutais audimo aparais — \$1.00.

SIELOS BALSAS

PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs. Pinigus geriausia įsiųst "Money Orderiu", popierinius galima siųst tiesiog prastam konverte, užrašius aiskiai adresus savo ir "Keleivio" ir prilipt už 2c. markę.

"KELEIVIS," SO. BOSTON, MASS.

M. ANDRIUSIUTĖ, MOTERISKŲ RUBŲ SIUVĖJA.

Visokiems daiktams labai pabrangus, tačiau aš nieko nepabranginau. Visokias

DRESSES ir KITUS RUBUS pasiuvu gerai ir pigiai iš gerų materių ir darbą gvarantuoju. Reikale pasiuvu bile rubą į 24 valandas. Todėl persitikrinkit mano užtikrinimą ir norint turėt gerus rubus pigiai, duokit pasiut man.
324 E street, kampas Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviai Kriaučiai

Visokius Vyrams Drabužius Siuvame ant Užsakymo išvalome, sutaisome ir išprosiame senus.

Vienintelė Kriaucių kompanija So. Bostone, kur visame duoda gerą ir gražų darbą už prieina mą kainą.

PASIUDINK PAS MUS SIUTA O NESIOSI IR DZIAUGSIES! Todėl, kurie norit pasisudinti gerą siutą, išvalyt arba suprostit kreipkitės pas mus.

SOUTH BOSTON CUSTOM TAILORING CO.
278 Broadway, So. Boston

THE MAGIC SHOP.

Pirmas Amerikoj lietuvis uždėjo magijos dirbtuvę. Dirba visokių stulgių daiktus. Jei nori gauti šitą katalogą, prisiųsk stampą ir tuojaus. Adresuokite taip:

THE MAGIC SHOP,
P. O. BOX 309, HOLBROOK, MASS.

25,000 KATALIOGU DYKAI

SU LIETUVISKOMIS DAINOMIS REKORDAI TIK 65c.

Jeigu neturi mano katalogo, tai prisiųsk už 3c. patinę markę, o tu esi didėl ir puiki kataloga, kuriame rasi visokių geriausių ARMONIKŲ, KRIPKŲ, HRIUBŲ, ir daugybę kitokių MUZIKALISKŲ INSTRUMENTŲ, ISTORIŠKŲ IR MALDŲ KNYGŲ, kokių tik randasi lietuvių koj kalboj. Puikiausias koncertinis Armonikas su 76 ir 102 raktais kainos labai prieinamos. Naujausias Lietuviškas Saponinkas, dydžio 310 pavėkslėlių. Kaina 50c. Reikalaukite visokių tavorų pakra lietuvių, o gausite teisingus tavorus. Agentams parduodu pigiai. Rašykite tokį adresą:

W. S. Waidelis 112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Geriausia Lietuviška Aptieka So. Bostone ir apielinkej

Gyduoles sutaisome ir prisiunčiame visokias, kurios tik pasulyje priimtos ir yra vartojamos.

Šidlauskas KRAUJO VALYTOJAS, geriausias vaistas namuose, todėl reikalaukit visur.

Ypatingai geros šios gyduolės:

Nuo prakaitavimo kojų ..	25c	Tikra Lietuviška Trajanka 35c
Gydanti mostis nuo pūky 50c		Mostis ir skysčiai nuo niežų 1.00
Nuo viduriavimo mažiems 25c		Gyduol. pataisymui apetito 1.00
Nuo viduriavimo suaugus. 50c		Gyd. suvalinimui vidurių 50c
Pamoda plaukams	20c	Gyduolės nuo kosulio ir sun.
Vaikų ramintojas	25c	kaus kvėpavimo
Nuo suirimo nervų	1.00	Gydu. nuo "kornų" 15, 20 ir 25c
Bobro lašai	1.00	Pilės del Kepenų ir Inkstų 50c
Nuo saulės nudegimo	50c	Proškos nuo nerviško galvos
Nuo slinkimo plaukų ir plei-		skaudėjimo
skanų	75c	Gumas nuo dantų gelimo ..
Kraujo Valytojas	1.00	Visokie kvepianti ir medika-
Nuo kosulio, gripo ir slogos 1.00		liški muilai
Nuo Reumatizmo	\$1.00	Blakėms ir tarakon. nuodų 25c

Perfumos visokių gelių, 25c, 50c, 75c, \$1.00, \$2.00 ir daugiau. Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus ir gerus vaistus, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame jums bus sąžiniškai patarnauta.

VISOKIUS RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI nežiurint ar jie yra Amerikos, ar Europos daktarų.

Gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiimsim jums ekspresu.

Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. Šidlauskas

PROVIZORIUS
226 Broadway, Kampas C st. So. Boston, Mass.